naš čas

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

LETO XVI | ŠTEVILKA 44 (556) | VELENJE, 14. NOVEMBRA 1980 | CENA 5 DINARJEV | YU ISSN 9350–5561

Seja občinske konference ZK Velenje

Ekonomska stabilizacija, družbeni razvoj

Danes, 14. novembra, se bo sešla občinska konferenca zveze komunistov Velenje in obravnavala naloge komunistov pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije in družbenega razvoja. Seje se bo, kot pričakujejo, udeležil tudi predsednik centralnega komiteja ZKS, France Popit.

Na današnji seji občinske konference ZKS Velenje bodo ocenili družbenopolitične in ekonomske razmere ter sprejeli usmeritve za prihodnje delo organizacij in članov zveze komunistov v Šaleški dolini. Ob poenoteni oceni stanja in razvoja materialne osnove in družbene nadgradnje želijo, med drugim, tudi ugotoviti, kakšne so razvojne usmeritve ter kako uskladiti možnosti in potrebe, da bi dosegli v prihodnje hitrejši in skladnejši razvoj ter odpravili določena neskladja, ki so posledica razvoja prejšnjih let.

občinska konferenca ZKS Velenje bo torej pregledala dosežene uspehe ter določila poglavitne naloge sedanjega trenutka v Šaleški dolini pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije ter družbenega razvoja.

Programske konference SZDL

Odraz dejanskega stanja

V teh dneh so v velenjski občini v polnem teku priprave na programske konference krajevnih konferenc SZDL, katere morajo predsedstva sklicati najkasneje do konca tega meseca, programska konferenca občinske konference SZDL pa bo sredi decembra.

V krajevni skupnosti Konovo so se v ponedeljek že zbrali na konferenci, v drugi drugih krajevnih skupnostih pa so v teh dneh razširjeni sestanki predsedstev SZDL z drugimi dejavniki v krajevni skupnosti, na katerih obravnavajo vsebinske in organizacijske priprave na konference. O tem so na torkovi seji razpravljali tudi člani izvršnega odbora občinske konference SZDL Velenje.

Uveljavitev letne programske konference je ena najpomembnejših določb statutarnega sklepa o dopolnitvah organiziranosti socialistične zveze delovnega ljudstva, ki ga je sprejela republiška konferenca SZDL na svoji prvi konstutativni seji decembra lani.

Na programskih konferencah morajo vse organizacije socialistične zveze ob konkretnih družbenih nalogah in družbenopolitičnih razmerah, oceniti lastno dejavnost v preteklem obdobju ter določiti najvažnejše naloge za prihodnje leto. Pri tem morajo posebej oceniti dejavnost vseh oblik delovanja, in kako v praksi uveljavljamo Titovo pobudo o kolektivnem delu, odločanju in vodenju in s tem odgovornost posameznih organov konferenc, predsedstva, komisij in tudi posameznikov, ki opravljajo odgovorne naloge v socialistični zvezi. Sestavni del nalog programskih konferenc je tudi ocena poteka priprav planov krajevnih skupnosti in obravnava planskih dokumentov njihovih planskih dokumentov, razprava o osnutku oziroma predlogu statuta krajevne skupnosti in občine ter tudi sprejemanje izhodišč za nadaljevanje akcije NNNP. Skratka, sprejeti morajo konkretne naloge za naslednje obdobje, kot so načrtovanje, stabilizacijska prizadevanja, delovanje svetov potrošnikov, ustanavljanje hišnih svetov, usmerjanje kadrovske politike, evidentiranje kandidatov za delegate idr. V skladu z oceno dejavnosti in na podlagi uresničevanja sprejetega programa oziroma ugotovitev, koliko so k uspešnosti ali slabostim pripomogle tudi konkretne kadrovske rešitve, in to v sestavi same konference, predsedstva kot tudi med nosilci najodgovornejših funkcij, je treba pripraviti predloge za potrebne kadrovske spremembe.

Vsebinske priprave na programske konference morajo zajeti tudi oceno družbenopolitičnih razmer v posamezni krajevni skupnosti in občini. Na konference pa se morajo seveda dobro pripraviti tudi vse druge frontne organizacije — zveza komunistov, zveza mladine, zveza borcev, ZRVS in vse družbene organizacije ter društva, ki morajo kritično spregovoriti o delovanju socialistične zveze ter o svojem delovanju v njej. Le tako bodo programske konference odraz dejanskega stanja v posamezni krajevni skupnosti.

Rudnik lignita Velenje

Boj za izpolnitev načrta

V velenjskem rudniku lignita tudi v novembru nadaljujejo z »bojem« za izkop kar največ »črnega zlata«. Do vključno 11. novembra so velenjski rudarji nakopali 139.700 ton premoga, oziroma v poprečju po 17.460 ton na delavnik. Poprečna dnevna proizvodnja je višja od tiste, ki so jo bili dosegali zadnja dva meseca.

Od začetka leta pa do vključno 11. novembra so rudarji velenjskega rudnika lignita nakopali 3,383.700 ton premoga. Do izpolnitve letnega delovnega načrta, to je do izkopa 4,7 milijona ton lignita, jim je tako v sredo, 12. novembra zjutraj manjkalo še 816.300 ton.

TGO Gorenje Velenje

110 milijonov dolarjev izvoza

V temeljnih organizacijah združenega dela TGO Gorenje Velenje so v prvih desetih mesecih letos proizvedli za 6,73 milijard dinarjev izdelkov, na tuje pa prodali za 89 milijonov dolarjev izdelkov. Zaposlujejo 262 delavcev manj, kot so jih bili na začetku leta.

Po zadnjih napovedih sodeč TGO Gorenje načrta proizvodnje in izvoza, predvidenega z rebalansom, ne bo dosegla. Pričakujejo, da bodo proizvedli v letu 1980 za okrog 8,53 milijard dinarjev izdelkov (če bodo izpolnili operativna načrta za zadnja dva meseca), izvozili pa za okrog 110 milijonov dolarjev izdelkov.

Lanskoletna vrednost proizvodnje je znašala 7,31 milijarde dinarjev, izvoza pa 95 milijonov dolarjev. Kar tretjino celotnega prihodka bodo v letu 1980 dosegli s prodajo izdelkov na tuje. Sicer pa bo izvoz za okrog 30 do 40 odstotkov večji od uvoza.

Rezultati 9-mesečnega poslovanja tozdov TGO Gorenje Velenje so slabši, kot so bili ob polletju. Ob koncu septembra izkazuje izgubo 5 tozdov, ob polletju pa jo ni noben. Slabši poslovni uspeh pogojuje zlasti nedoseganje načrta proizvodnje, na to pa vpliva pomanjkanje reprodukcijskih materialov, tako uvoznih kot domačih (najbolj kritična je domača oskrba z izdelki črne metalurgije). Svoje pa prispeva tudi skokovito naraščanje cen surovin, reprodukcijskih materialov in sestavnih delov, saj so se v poprečju zvišale v prvih devetih mesecih letos za 20 %.

O gospodarjenju v TGO Gorenje Velenje v letošnjem letu ter o načrtih za elto 1981 bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

Gorenje Promet Servis

Jože Herlah, v. d. direktorja

Delavski svet delovne organizacije Gorenje Promet Servis je imenoval za vršilca direktorja Jožeta Herlaha. Tovariš Herlah je vrsto let opravljal pomembne dolžnosti v Gorenju. Pred imenovanjem za vršilca direktorja delovne organizacije Gorenje Promet Servis je bil pomočnik generalnega direktorja sozda Gorenje, do oblikovanja sozda Gorenje pa pomočnik generalnega direktorja TGO Gorenje Velenje.

V vseh delovnih kolektivih si prizadevajo, da bi uresničili načrte, ki so si jih zadali na začetku leta

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica

V prihodnje zagotoviti kvalitetnejšo gospodarsko rast

Osrednja točka dnevnega reda zadnje seje izvršilnega odbora Savinjsko — Šaleške gospodarske zbornice Velenje je bilo evidentiranje in usklajevanje investicijskih namer organizacij združenega dela v občinah Velenje in Mozirje.

Posebna delovna skupina, ki so jo sestavljali predstavniki medobčinske gospodarske zbornice, Temeljne banke Velenje in izvršnih svetov občinskih skupščin je obiskala vse pomembnejše nosilce gospodarskega razvoja v Šaleški in Gornji Savinjski dolini ter evidentirala nameravane investicije za novo srednjeročno obdobje 1981-1985. Ob obisku so se člani posebne delovne skupine celovito seznanili z razvojnimi hotenji in predvidenimi novimi programi posameznih organizacij združenega dela, ki naj bi v prihodnje zagotovili obema občinama kvalitetnejšo gospodarsko rast, in to navkljub zaostrenim pogojem gospodarjenja. Ob prevladujoči potrebi in zahtevi po prestrukturiranju gospodarstva so bile doslej izpostavljene zlasti še naloge v zvezi z modernizacijo oz. izboljšavami tehnologije posameznih programov ter kar največja mogoča usmeritev v izvoz. Sicer je mogoče ugotavljati, da je v organizacijah združenega dela, bolj kot kdajkoli doslej, pri načrtovanju investicij prisotno stališče, da je treba zanje zagotoviti kar največ lastnih sredstev, saj ni mogoče več računati na takšno udeležbo bančnih sredstev kot je bila v preteklosti. Po ugotovitvah posebne delovne skupine pa bi bile predlagane naložbe udeležene v novem srednjeročnem obdobju z okrog 22 do 23 % v družbenem proizvodu, se pravi, da so načrtovalci upoštevali tovrstne republiške dogovore in usmeritve.

Navkljub dokaj usklajenemu programu investicij pa je še zmeraj opazen določen razkorak glede dinamike naložb v letih 1981-1985. Večino predvidenih investicij naj bi začeli uresničevati že na začetku novega srednjeročnega obdobja. Zato bo potrebno med nadaljnjim usklajevanjem določiti, kar zadeva dinamiko investicij prednostni red. Tako naj bi imele prednost zlasti tiste investicije, ki bodo z manjšimi vlaganji zagotavljale kar največji ekonomski učinek oziroma omogočile hitrejšo industrijsko rast na območju medobčinske gospodarske zbornice.

Posebna delovna skupina je prišla ob obravnavanju nameravanih investicij v novem srednjeročnem obdobju na območju občin Velenje in Mozirje tudi do naslednjih ugotovitev: Kar zadeva proizvodnjo hrane, to je kmetijstva, politika načrtovanja razvoja še ni zadosti „agresivna". Verjetno je to posledica stanja oziroma dosedanjega razvoja na tem področju. Dobro je, da so usklajene finančne strukture razvojnih programov gospodarstva s kreditnimi zmožnostmi Temeljne banke Velenje. Razkorak je opaziti le pri nekaterih manjših programih. V celoti pa še ni opravljeno razjasnjevanje programov vlaganj v turistično — gostinsko dejavnost. Odprta so nadalje še vlaganja v prestrukturiranje Gorenja na področju računalništva.

Izvršilni odbor Savinjsko Šaleške medobčinske gospodarske zbornice je na zadnji seji med drugim poudaril, da je potrebno tudi pri manjših investicijskih vlaganjih, ki sicer ne predstavljajo bistvenega deleža v strukturi naložb, v največji mogoči meri uveljaviti združevanje sorodnih programov na osnovi dohodkovnih povezav. Tako naj bi, kot predlagajo, Rudarski šolski center Velenje in GIP Vegrad Velenje zagotovila surovinsko bazo za gradbeništvo s skupno separacijo peska. Združevali pa naj bi tudi vlaganja v strojne, avtomehanične in druge storitve organizacij združenega dela za lastne potrebe itd. Sicer pa naj bi tudi za manjše naložbe veljali enaki kriteriji ugotavljanja njihove upravičenosti oz. obravnave, kot naj bi oz. bodo veljali za vse večje investicije v naši republiki.

Posebna delovna skupina bo zdaj sodelovala pri oblikovanju predlogov dinamike vlaganj, predvsem s pomočjo pri oblikovanju kriterijev za določanje prednostnega reda investicij in pri dogovarjanju otem Sicer pa naj bi v program investicij za novo srednjeročno obdobje po mnenju izvršilnega odbora vključili tudi drobno gospodarstvo. Pri tem so mislili predvsem na njegov industrijski del, torej na tisto drobno gospodarstvo, ki zadovoljuje potrebe industrije, in storitveno dejavnost, ki v obeh občinah ne zadovoljuje potreb delovnih ljudi in občanov po tovrstnih uslugah.

Izvršilni odbor Savinjsko Šaleške gospodarske zbornice je na zadnji seji obravnaval še poročili o drobnem gospodarstvu ter o problematiki kmetijstva in preskrbe, ki sta ju pripravila odbora za drobno gospodarstvo oz. za agroživilstvo in preskrbo. Storiti je treba vse, je bilo poudarjeno med razpravo, da se v okviru lastne kmetijske proizvodnje oz. s sodelovanjem kmetov — kooperantov zagotovi v občinah kar največ potrebne hrane.

M.L.

OK SZDL Velenje

Prijava proslav in prireditev

Tako kot prejšnje leto je predsedstvo občinske konference SZDL poslalo vsem organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, družbenopolitičnim organizacijam, družbenim organizacijam, zvezam društev in društvom poziv, da prijavijo vse proslave in prireditve (tudi športne, razen rednih prvenstvenih športnih srečanj in tekem), kulturne in druge manifestacije, ki jih načrtujejo v prihodnjem letu. Rok za prijavo je najkasneje 30. november 1980. Organizatorji morajo pri načrtovanju prireditev in proslav zagotoviti, da bo celoten program usmerjen v čimbolj strnjeno in povezano praznovanje posameznih jubilejev, praznovanj najpomembnejših družbenopolitičnih, kulturnih in ostalih dogodkov ter omogočiti delovno, manifestativno izražanje politične osveščenosti in hotenj delovnih ljudi in občanov, da svoj kraj, delovno organizacijo ter delovne dosežke še tesneje povežejo s celotnim družbenim dogajanjem.

Zaznamovanje jubilejev mora zagotavljati učinkovito programiranje in organiziranje proslav tistih dogodkov, ki pomenijo povezavo in razvijanje tradicij, revolucije in NOB, predvojnega delavskega gibanja ter posameznih prelomnih dogajanj iz naše občine, gospodarske in kulturne zgodovine, v tesni povezavi z drugimi pomembnejšimi in družbenopolitičnimi dogodki ter tradicionalnimi proslavami ob dnevu OF, občinskem prazniku, dnevu dela, dnevu samoupravljanja, dnevu borca, dnevu vstaje, dnevu republike, dnevu JLA in drugo.

Predsedstvo opozarja, da morajo biti vsa prizadevanja in pozornost organizatorjev prireditev in proslav strnjena na proslave ob 40 — letnici revolucije in vstaje slovenskega naroda.

Vsak organizator mora imeti za organizacijo prireditve soglasje samoupravnega organa oziroma organa zveze v katero se vključuje ali drugega organa, da prireditev spada v program aktivnosti organizacije in da so za organizacijo prireditve zagotovljena sredstva. Pri organiziranju prireditve morajo organizatorji posebno pozornost posvetiti vsebini, smotru, cilju in kvaliteti prireditve.

Organizatorji morajo ob prijavi prireditve jasno navesti vire sredstev, koliko sredstev je že zagotovljenih in v kakšne namene se bodo sredstva, pridobljena s prireditvijo, porabila.

Vse prireditve morajo poleg tega biti usklajene še s temeljnimi sredinami to je osnovnimi šolami, krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela. Organizatorji pa so ob tem dolžni upoštevati napore celotne družbene skupnosti o izvajanju politike ekonomske stabilizacije.

Iz dela sindikalnih komisij

Koristni pogovori o perečih vprašanjih

Občinski sindikalni svet Velenje je organiziral s pomočjo svoje komisije za zdravstvo in socialno politiko več pogovorov o organizacijah združenega dela, da bi ugotovil, kako organizacije združenega dela, kakor tudi nosilci načrtovanja upoštevajo celovitost samoupravnega načrtovanja.

Ugotovili so, da planski dokumenti sicer vsebujejo tudi razreševanje odpiranja ustreznih del in opravil za invalide, možnost za prekvalificiranje invalidov, odpravljanje zdravju škodljivih delovnih mest, večjo zdravstveno preventivo, rekreativne odmore, dopuste ipd. Vendar ni ustreznega sodelovanja med OZD, premalo je skupnih vlaganj za odpiranje novih del in opravil v tistih OZD, ki imajo pogoje, da posamezne dele oziroma organizacije organizirajo kot invalidske delavnice.

Zavzeli so se, da morajo srednjeročni načrti OZD vsebovati med drugim tudi razreševanje ustreznega zaposlovanja invalidov. Prav tako morajo sprejeti konkretne programe za prekvalifikacijo invalidov. S tem bodo marsikateremu invalidu omogočili normarno opravljanje dela ter tako tudi delno razrešili težave pri odmeri nadomestil za osebne dohodke. Ocenjevali so, da obstoječi sistem nadomestil za osebne dohodke marsikje negativno vpliva na uspešnost dela in ne motivira delavcev-invalidov, da bi se ustrezno prekvalificirali.

Med pogovori so posebej poudarjali, da je treba še več narediti na področju preventivnega zdravstvenega varstva delavcev in za hitrejše odpravljanje zdravju škodljivih delovnih mest. S temeljitimi zdravstvenimi pregledi bi morali pravočasno odkrivati potencialne možne primere invalidnosti in takšne delavce pravočasno premestiti na druga primerna dela in opravila, a ne čakati na to, kdaj bo invalidska komisija ugotovila stopnjo invalidnosti.

Veliko težav še vedno nastaja pri tako imenovani delovni rehabilitaciji delavcev. To je tedaj, ko zdravstvena služba oziroma ustrezna komisija pošlje delavca na lažje delovno mesto. Takšna lažja delovna mesta v posameznih OZD le težko zagotavljajo in zato delavci dostikrat ne dobijo zahtevanih del in opravil, kar povzroča razne konflikte znotraj OZD. Te in podobne težave znova narekujejo potrebo po ustanavljanju takšnih obratnih ambulant, ki bodo lahko več naredile na področju preventive, zdravniki pa bodo morali v večjem obsegu spoznati tehnološke in delovne procese v posameznih organizacijah združenega dela.

Nadaljna prizadevanja za odpiranje obratnih ambulant so bila podprta, ker nekatere dosedanje izkušnje že opravičujejo njihovo ustanavljanje. Nekatere večje obveznosti, ki izhajajo iz neposredne svobodne menjave dela med posameznimi OZD in zdravstveno ustanovo, ne bi smele zavirati ustanavljanje obratnih ambulant, saj so dolgoročni cilji (tesnejša povezanost z medicino dela, pravočasno odkrivanje invalidnosti, smotrnejše pošiljanje delavcev na lažja delovna mesta, zmanjševanje bolniških izostankov idr.) že dokaj znani in bodo gotovo nekatera večja začetna vlaganja opravičena. Več pozornosti je treba nameniti tudi humanizaciji dela. V vseh OZD naj bi do konca letošnjega leta delavski sveti imenovali odbore za varstvo pri delu.

Veliko besed je bilo izrečenih tudi o neupravičenih bolniških izostankih, ki so v nekaterih OZD še vedno zelo veliki. Zaskrbljujoče je, da je še vedno veliko nepoštenosti pri samih delavcih, ki hočejo in v mnogih primerih tudi dobijo neupravičeno bolniško. Ti delavci navadno ne pomislijo, kakšno družbeno škodo s tem povzročajo. Žal, so do teh nezdravih pojavov zelo popustljivi tudi v samih delovnih sredinah, ki bi morale bolj vplivati na posameznike. Izpadli dohodek na račun neupravičenih bolniških izostankov pa potem bremeni vse delavce.

Pri ugotavljanju neupravičenih bolniških izostankov bi morali imeti boljšo notranjo kontrolo, zato bi morali organi samoupravne delavske kontrole večkrat ukrepati.

Živahne so bile razprave o alkoholizmu, ki postaja vse večji problem naše družbe. V nekaterih OZD imajo z alkoholiki že resne težave, pri drugih pa še vedno zatisnejo eno oko pri reševanju tega vprašanja. Na sestanku komisije so se dogovorili naj v vseh delovnih organizacijah evidentirajo alkoholike, da bi lahko ustrezne službe, pa tudi delovne skupine, pozitivno vplivale na njihovo zdravljenje.

Pri obravnavi perečega vprašanja razreševanja stanovanjskih prošenj za delavce, ki nimajo stanovanja oziroma živijo v nemogočih stanovanjskih razmerah, so zahtevali, da je treba pri zaposlovanju novih delavcev upoštevati samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere delavcev. Kadrovske službe se največkrat zadovoljijo s potrdilom o začasnem stanovanju (takšno potrdilo je celo možno kupiti v naši občini), čez nekaj dni ali mesecev pa je takšen delavec na cesti, brez strehe nad glavo in dostikrat nerazrešljivo breme organizacije, v kateri je zaposlen.

Med pogovori so se nadalje zavzeli, da morajo v OZD nameniti več pozornosti mladoletnim delavcem. Ti ne smejo biti prepuščeni samemu sebi in delovnemu okolju. Zanje mora skrbeti ustrezno pedagoško usposobljen delavec. Med razpravami o najnižjih osebnih dohodkih so se zavzeli, da naj povsod ocenijo najnižje osebne dohodke ter se zavzamejo, da bodo delavci z najnižjimi osebnimi dohodki tudi lahko več zaslužili.

Če pa to ni mogoče, je potrebna ustrezna solidarnost vseh delavcev v določeni samoupravni sredini.

Ti pogovori so bili zelo konkretni in zanimivi, zato se je komisija za zdravstvo in socialno politiko pri občinskem svetu ZSS Velenje odločila, da bo organizirala podobne razprave tudi v drugih organizacijah združenega dela.

J. Kandolf

Mozirje

Uspel posvet

V petek dopoldne so se na Ljubnem zbrali predsedniki osnovnih organizacij sindikata Gornje Savinjske doline. Na tem delovnem srečanju so veliko pozornosti namenili rezultatom devetmesečnega gospodarjenja in oceni svoje aktivnosti pri obravnavanju poslovne uspešnosti. Opredelili so tudi vrsto bodočih nalog. Sem sodijo javna razprava o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, naloge na področju načrtovanja, usmerjenega izobraževanja, akcije NNNP, pa tudi naloge osnovnih organizacij v zvezi z načrti za izredne razmere.

Gornji grad

Mladost v pesmi, besedi in spretnosti

Občinska konferenca ZSMS Mozirje je letošnji gostitelj mladih celjske regije in njihovega vsakoletnega tekmovanja Mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Najboljše ekipe iz vseh osmih občin bodo svoje znanje na temo »Tito-partija-revolucija« preverile v soboto ob 18. uri v dvorani prosvetnega doma v Gornjem gradu. Program bodo popestrile tudi kulturne skupine vseh nastopajočih občinskih konferenc, prireditev pa bosta povezovala Metka Centrih in Ivo Milovanovič.

ZSS TISOČ DELAVCEV SODELAVCEV

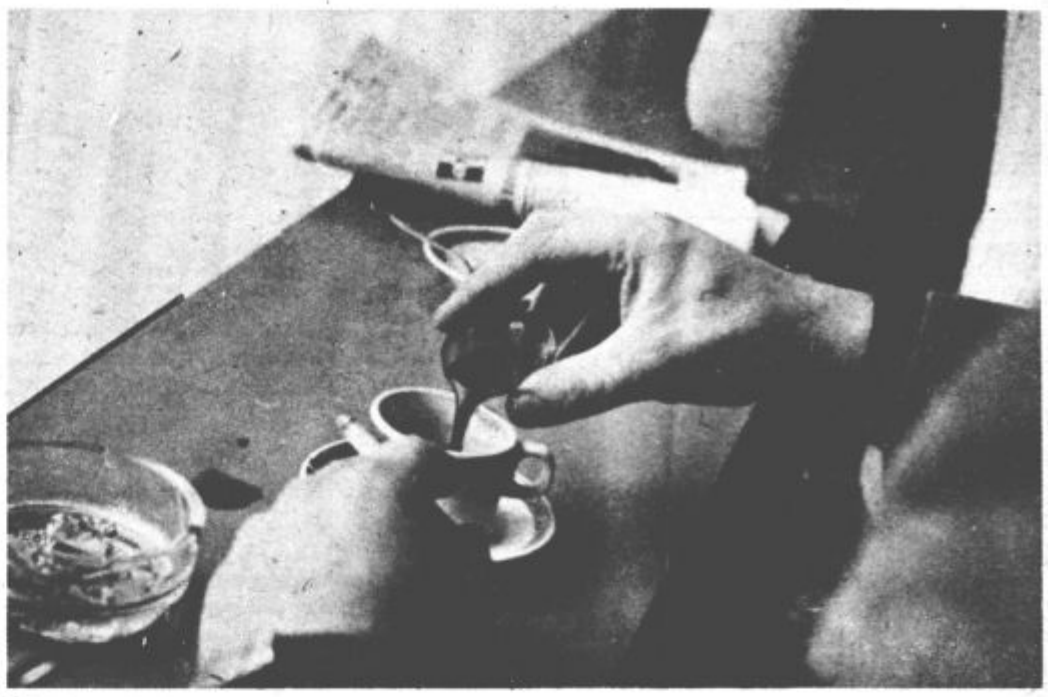

Šilček na šilček . . .

Ob mesecu boja proti alkoholizmu

Tretja najhujša bolezen

Pred leti, ko so se ljudje začeli ukvarjati s težavami družbenega nereda (alkoholizem, kriminal, narkomanija), so se razdelili v dve smeri. Prvi so menili, da je treba iskati vzroke za te pojave v osebnosti posameznika, drugi pa, da jih je treba iskati v družbi in njenih odnosih. Vendar pa danes ni nikogar več, ki bi zanikal, da so alkoholizem, kriminal in podobni pojavi predvsem družbeni pojav in da se tudi osebnost posameznika oblikuje v igri vplivov družbe nanjo in njenega aktivnega delovanja v družbenem okolju.

Alkoholizem je torej družbeni pojav, ker je množičen, ker ima družbene vzroke in družbene posledice. Je pa hkrati individualen, osebni pojav, ker popiva posameznik, ne pa neka abstraktna množica.

V mesecu boja proti alkoholizmu in drugim odvisnostim, želimo širšo javnost ponovno opozoriti na zelo pereč problem alkoholizma, ki je v razvitem svetu tretja najhujša bolezen; takoj za boleznimi srca in ožilja ter rakom. Poleg alkoholizma poznamo še več vrst drugih sredstev, ki povzročajo zasvojenost — posamezniki poizkušajo v njih najti uteho za neprijetno življenjsko monotonijo, z njimi si pomirjajo duševno napetost in podobno. Poleg alkohola ljudje najpogosteje posegajo po sredstvih za oblažitev bolečin, medtem ko narkomanija na našem področju še ne predstavlja posebne težave.

Če vzamemo podatek, da je v Sloveniji 100 tisoč alkoholikov in da poleg vsakega trpijo še 3 člani njihovih družin, se število oseb, ki trpijo zaradi alkoholizma v Sloveniji približuje številki 400 tisoč. Alkoholizem poleg tega razkriva celo vrsto težav na področju gospodarstva; velika denarna sredstva se trošijo za zdravljenje alkoholikov, velika je izguba delovnih dni, alkohol negativno deluje na delovno sposobnost bolnika in delovne skupine, v kateri dela, prav tako pa tudi na produktivnost celotne delovne organizacije, zmanjšuje odpornost organizma, zato se vsaka bolezen pri alkoholizmu zdravi težje in zahteva daljši čas, alkohol povzroča nezgode pri delu, invalidnost itd.

Ker so alkoholizem in druge odvisnosti v porastu, je predsedstvo OK SZDL Velenje 15. aprila letos imenovalo koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in drugim odvisnostim z namenom, da usklajuje in povezuje aktivnosti družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij ter društev in drugih družbenih dejavnikov, ki so temeljni nosilci družbenopolitične akcije in dejavnosti v boju proti alkoholizmu in narkomaniji.

Naloga tega odbora je, da proučuje in obravnava problematiko alkoholizma in narkomanije ter se dogovarja na osnovi delovne usmeritve posameznih organizacij ter tako sprejeta politična stališča usklajeno uresničuje v praksi. Posebna delovna skupina je izdelala program boja proti alkoholizmu in narkomaniji. V zvezi s to akcijo je bilo kasneje v naši občini izoblikovano stališče, da mora borba proti alkoholizmu in drugim oblikam zasvojenosti usklajeno potekati preko: organizacij združenega dela, vseh osnovnih in srednjih šol, sveta za socialno — zdravstveno politiko, organov DPO (predvsem zveze sindikatov, ZSMS, in SZDL), informativnih sredstev (lokalna sredstva obveščanja, interna glasila organizacij združenega dela).

Pri našem nadaljnjem delu nas bo vodilo načelo, ki ga je podal dr. Jože Potrč, naš znani humanist in dialektik, ki pravi: »Boj proti alkoholizmu je sestavni del našega boja za srečnejšega človeka, za zdravo socialistično družbo, družino in socialistične tovariške odnose med ljudmi. Alkoholizem je postal ozdravljiv, posebno če sodeluje pri zdravljenju vsa družba. Prav posebno je alkoholizem kot družbeni pojav ozdravljiv v socialistični družbi, ki je sprostila vse ustvarjalne sposobnosti za delovnega človeka in tako ustvarila najmočnejši dejavnik za zdrav razvoj slehernega posameznika, namreč ob velikem družbenem bogastvu zares svobodnega človeka, ki čuti do sočloveka največjo odgovornost. Nič ni bolj pozitivno in realistično, kakor po vsestranski znanstveni analizi alkoholizma organizirati boj ob pomoči družbenih in tudi naravoslovnih ved, ki jih veže najsodobnejša metoda dialektičnega materializma. Če kdo misli, da bo stvar šla sama po sebi in brez posebnih naporov, tako zdravstvenih delavcev kakor tudi množičnih organizacij in družbe sploh, bo nujno doživel razočaranje.«

Prihodnjič dalje

Komentar tedna

Ugotovimo naposled tudi odgovornost!

Gradnja stanovanj v Saleški dolini zaostaja za načrti in potrebami. Številnim resolucijam, stališčem in sklepom navkljub cene novozgrajenih stanovanj skokovito naraščajo, njihova kvaliteta pa je vse slabša.

Ob tehničnem pregledih ugotavljajo pomanjkljivosti že vrsto let. Iz leta v leto jih je več, vseh pa izvajalec (oziroma izvajalci) del ne odpravi niti v garancijskem roku. In ker stanovanjska izgradnja že nekaj časa zaostaja, se pravi, da družine nestrpno čakajo na stanovanja, se je vse doslej dogajalo, da so se v nove stanovanjske zgradbe vseljevale družine kljub temu, da niso bile odpravljene vse pomanjkljivosti. Nekatere, kot tiste v zgradbah na Jenkovi 9 in 11, pa na Koroški 8, v več blokih v soseski Šalek-Gorica, izvajalci niso „uspeli" odpraviti niti po dveh letih. Po navadi so izvajalci del, pa seveda tudi delovne organizacije, kupci stanovanj, načrtovali vselitev novih objektov pred prazniki. Morda celo namerno. Kdo bi si pač drznil motiti „praznično vzdušje", se pravi, kdo bi prepovedal vselitev v nova stanovanja, pa čeprav niso odpravljene pomanjkljivosti, ugotovljene ob tehničnih pregledih. Takšna praksa si je, vsaj v velenjski občinski skupnosti, skorajda že pridobila domovinsko pravico.

Tako bi se skorajda zgodilo tudi s stanovanjsko zgradbo D 3 v novi soseski Šalek II. Ob tehničnem pregledu so bile tudi tokrat ugotovljene številne pomanjkljivosti. Nekaterim, že standardnim napakam, se se pridružile še nove. Zaradi slabe izvedbe hidroizolacije terase pa je ob zadnjem deževju začelo v zgornjih stanovanjih tudi zamakati (!) To se je, vsaj kar zadeva stanovanjske zgradbe, in to pred vselitvijo, zgodilo v Šaleški dolini prvič. Izvajalec del mora te pomanjkljivosti, kot je bilo določeno ob tehničnem pregledu, odpraviti do 15. novembra, čeprav je jasno, da ni mogoče opraviti sanacijo strehe v tako kratkem času in v vremenskih razmerah, kot so zdaj. Vprašanje je, kdaj bo dovoljena vselitev?

Na pogovoru s predstavniki delovnih organizacij — kupci stanovanj, izvajalci in nadzornimi organi, ki ga je pripravil oddelek za gospodarstvo velenjske občinske skupščine 31. oktobra, je bilo ugotovljeno, da so bili pred tehničnim pregledom opravljeni kar 3 interni pregledi za odpravo pomanjkljivosti (!). Streho so doslej popravljali že trikrat, zamaka pa le ob nalivih, kot izjavlja vodja gradbišča (Še sreča, da je prejšnji mesec lilo kot iz škafa!). Dela na objektu D 3 pa so nadzorovali kar 4 nadzorni organi. Napake pa, kljub večkratnim opozorilom nadzorni organov (tako vsaj zatrjujejo), niso odpravljene. Streha pa naj bi začela zamakati, ko je bil dnevnik že zaključen, poudarja eden od nadzornih organov. Kljub napakam, in teh resnično ni bilo malo, so tako notranja kontrola izvajalca del kot nadzorni organ zatrjevali, da so pomanjkljivosti odpravljene (!).

Razumemo, da pričakovalci stanovanj že nestrpno čakajo da se vselijo v blok D 3 v soseski Šalek II. Vprašanje pa je, če je mogoče pristati na predlog, da bi se presdstavniki kupcev po ogledu stanovanj odločili, ali je mogoča vselitev v stanovanja, kjer zamaka streha. Gotovo je namreč, da je treba vse ugotovljene pomanjkljivosti, tudi tiste najmanjše, odpraviti že pred tehničnimi pregledi oziroma najpozneje pred vselitvami. Kajti vsako poznejše odpravljanje pomanjkljivosti, to je potem, ko so stanovanja že vseljena, dela občutno podraži, in kar je še pomembnejše — povzroča tudi upravičeno nejevoljo stanovalcev.

Primer s stanovanjskim blokom D 3 resnično kar kriči po tem, da se naposled vendarle ugotovi tudi konkretna osebna odgovornost vseh, ki so — vsak po svoje — prispevali, da so se pojavile pomanjkljivosti in da do tehničnega pregleda še niso bile odpravljene. Tu mislim tako na osebno odgovornost projektantov, izvajalcev in tudi nadzornih organov, saj so bili plačani oziroma nagrajeni tako, kot da so svoje delo opravili brez pomanjkljivosti.

Stanovanjski blok D 3 v novi soseski Šalek II v Velenju pa bi moral tudi, vsaj po našem mnenju, resnično predstavljati začetek ugotavljanja krivcev in njihove odgovornosti za napake na drugih stanovanjskih zgradbah, pa tudi na drugih objektih, prav tako pa tudi krivce za zaostajanje stanovanjske izgradnje, pa za zamujanje rokov izgradnje in še za druge slabosti, ki smo jih lahko ugotavljali lani in letos.

Naprej od ugotavljanja in evidentiranja slabosti doslej še nismo prišli, pa čeprav vseskozi ni manjkalo odločnih zagotovil, da bomo vendarle začeli ugotavljati krivce za to, da preobrazba samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu ne napreduje tako, kot si želimo oziroma bi morala.

In še to: čas bi že bil, da naposled vendarle ugotovimo, ali so za vremenske prilike, ki so v Šaleški dolini, primerne ravne strehe in ali z revizijo načrtov (če sploh je in kakšna je) dosežemo željene cilje, to je, da ne bi tudi s slabimi oz. neprimernimi načrti pogojevali pomanjkljivosti oziroma slabšo kvaliteto del.

Marijan Lipovšek

NAŠ ČAS

»NAŠ ČAS« glasilo SZDL, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p.o., Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik »ŠALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973 naprej.

UREDNIŠTVO: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Janez Plasnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob petkih.

Uredništvo in uprava Velenje, Cesta Fratiška Foita 10, telefoni (063) 850 — 087, 850 — 316, 850 — 317. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 5 dinarjev, letna naročnina pa 210 dinarjev (za tujino 420 dinarjev).

Žiro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800 — 603 — 38482.

Grafična priprava, tisk in odprema: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 z dne 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

DO Elektro strojna oprema Velenje

Dobri rezultati

V vseh temeljnih organizacijah delovne organizacije Elektrostrojna oprema so tudi devetmesečni rezultati gospodarjenja potrdili, da delavci nadaljujejo z nekajletnim uspešnim poslovanjem. Na stabilizacijsko usmerjene programe ni mogla doslej v večji meri vplivati niti zaostren gospodarski položaj, čeprav so oteženi pogoji gospodarjenja motili delovni proces.

V letošnjih devetih mesecih so v delovni organizaciji ESO ustvarili za 420 milijonov dinarjev celotnega prihodka. To je skoraj 90 odstotkov načrtovanega za letošnje leto in 38 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Dohodek je bil v tem času dosežen v višini 176 milijonov dinarjev, kar je 82 odstotkov letošnjega načrta in za 30 odstotkov več kot v lanskem letu. Tudi čisti dohodek je bil že realiziran v višini 84 odstotkov in je za približno 25 odstotkov večji kot v enakem obdobju preteklega leta. Pri delitvi osebnih dohodkov so v delovni organizaciji posebej pazili, da ne bi prišli v navzkrižje z republiškim dogovorom, ki ureja tudi razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in ostale namene. Tako so izplačali za osebne dohodke v tem devetmesečnem razdobju 78 milijonov dinarjev, kar je 75,5 odstotkov načrtovane vsote za letošnje leto in le 17 odstotkov več kot lani. Ostanek čistega dohodka namenjen za sklade je zato znatno višji, kot so načrtovali za to obdobje in so ga dosegli že 3,8 odstotka več kot je bilo planirano za celo leto oziroma za dobrih 42 odstotkov več kot v enakem razdobju lanskega leta.

V delovni organizaciji ugotavljajo, da so se pogoji gospodarjenja oziroma pogoji pridobivanja dohodka v letošnjem letu bistveno poslabšali. Najbolj občutijo težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom, predvsem črno metalurgijo in raznim inštalacijskim materialom. Težave so tudi pri uvozu, saj v delovni organizaciji potrebujejo razne merilne inštrumente, nekatera orodja in v manjši meri tudi določene reprodukcijske materiale iz uvoza. Pojavljajo se problemi, ko zaradi težav z uvozom nadomestnih delov stojijo dragi stroji. To seveda povzroča delovni organizaciji precejšnjo škodo. Težave povzroča tudi zaposlovanje. V letošnjem letu v Elektrostrojni opremi niso veliko dodatno zaposlovali, ker niso dobili ustreznih delavcev, tako, a plan števila zaposlenih niso dosegli. Morali pa so v posameznih temeljnih organizacijah opraviti določeno število nadur, ki bi se jim drugače lahko izognili.

Boris Zakošek

S kvalitetnim delom do zadovoljivih rezultatov

Smreka Gornji Grad

Neobetajoče zadnje četrtletje

V gornjegrajski Smreki poudarjajo, da so v prvih devetih mesecih dosegli zadovoljive poslovne rezultate, čeprav so se v tretjem četrtletju rezultati zaradi občutnega vpliva zunanjih dejavnikov precej poslabšali. V Smreki dosledno uresničujejo dogovorjene stabilizacijske ukrepe in tudi kakovostni pokazatelji njihove delovne uspešnosti so še vedno odlični, srečujejo pa se s težavami ob katerih so sami skorajda nemočni. Močno so se namreč zvišale cene surovine in reprodukcijskih materialov, poleg tega pa vsega skupaj še močno primanjkuje. S temi težavami so se še posebej soočili v zadnjih treh mesecih in hitra rast materialnih stroškov že ogroža dohodek. Ker se stanje v zadnjih treh mesecih zagotovo ne bo izboljšalo, prej poslabšalo, tudi njihove napovedi niso najbolj obetavne. Pričakujejo celo, da jim bo zaradi slabih vremenskih razmer lesne surovine celo zmanjkalo, enaka bojazen pa obstaja tudi za reprodukcijske materiale. Seveda jim takšno stanje lahko prepreči uresničitev letnega načrta. Na dlani je namreč tudi dejstvo, da se bo zaradi stabilizacijskih ukrepov in padca realnih osebnih dohodkov, zmanjšalo tudi povpraševanje po počitniških hišicah.

Zaostanek za letošnjimi načrti po devetih mesecih sicer še ni prevelik, saj za njimi zaostajajo le za nekaj odstotkov, pri nekaterih pokazateljih pa so jih celo presegli. Zanimiva je tudi primerjava z enakim lanskim obdobjem. Tako je celotni prihodek večji za 55 odstotkov, amortizacija za 40, dohodek za 70 in čisti dohodek za 61, ostanek čistega dohodka za sklade pa je večji skoraj za petkrat. Zaradi že omenjenih težav pa se kljub dosedanji uspešnosti bojijo, da slika ob koncu leta ne bo več tako ugodna. Tudi izvoz je za 48 višji od lanskega, kljub temu pa načrta niso uresničili. Vzrok zato leži v dejstvu, da zahodnoevropske banke letos ne nudijo več tako ugodnih kreditov za turizem in stanovanja kot poprej. Zaradi tega je ostala vrsta kompleksov in že sklenjenih zunanjetrgovinskih pogodb niso uspeli uresničiti.

Tudi posamezne delovne enote so bile razmeroma uspešne. V tesarstvu so zaradi pomanjkanja potrebnega lesa za načrtom zaostali za 15 odstotkov, kljub temu pa velja poudariti, da so v tej enoti letos produktivnost povečali kar za 41 odstotkov. Neurejeni odnosi na področju preskrbe z potrebno lesno surovino so otežili delo tudi v enoti mizarstvo, vendar so mizarji za načrti zaostali le za malenkost. Zelo uspešna je bila žaga, vendar je na njeno uspešnost v veliki meri vplivala nepričakovano dobra dobava lesa v mesecu septembru. Kljub temu, da so se zaposleni v tej delovni enoti s svojimi delovnimi uspehi zares izkazali, pa slika ob koncu leta najbrž ne bo več tako ugodna, bojijo se namreč izpadov proizvodnje. Težave so torej očitne in se bodo nadaljevale tudi v prihodnjem letu, zato je njihovo snovanje o dopolnitvah proizvodnega programa povsem na mestu. Pri tem pa žal pogrešajo več pripravljenosti in dobre volje nekaterih drugih dejavnikov.

J. P.

Modni salon Velenje

Že presegli načrtovani izvoz za letos

Še poldrugi mesec je do konca letošnjega leta; še poldrugi mesec časa, da še bolj zavihamo rokave, do skrajnosti izkoristimo naše notranje rezerve — vse v želji, da bi bil seštevek dvanajstih letošnjih mesecev našega gospodarjenja čimboljši. Če nismo skozi vse leto tako delali, če se nismo ves čas odgovorno obnašali — skratka, dobro delali, seveda vsega zamujenega tudi v tem času ne bomo nadoknadili. Lahko pa marsikaj popravimo oziroma zboljšamo. Kaj in kako bo treba delati do konca leta, so pokazale tudi 9-mesečne obravnave rezultatov gospodarjenja. V marsikateri delovni organizaciji so glede na vse sprejete ukrepe za stabilizacijo gospodarstva zadovoljni z doseženim, v drugih manj. Zaposleni v velenjski tovarni Modni salon so dobro gospodarili v omenjenem obdobju. Zlasti pomembne rezultate so dosegli v izvozu, ki je že sedaj tolikšen kot so ga načrtovali za konec leta.

Obravnava devetmesečnih rezultatov gospodarjenja v tej delovni organizaciji je bila med delavci zelo razgibana. V razpravah so opozorili tudi na vse tiste pomankljivosti, ki jih sami še lahko odpravijo, da bodo še bolje gospodarili. V primerjavi z devetimi meseci lani so celotni prihodek presegli za 27 odstotkov. Veliko bolj ugodno je letos tudi razmerje med celotnim prihodkom in porabljenimi sredstvi. V navedenem obdobju so dosegli že 84 odstotkov načrtovanega dohodka ali za 12 odstotkov več kot so načrtovali v devetih mesecih. Od lanskega pa je večji za 42 odstotkov, čisti dohodek pa za 40 odstotkov. Delovno produktivnost so izboljšali za 35 odstotkov. Velik del sredstev so izločili tudi za nakup stanovanj, vendar ta povečana sredstva — kot ugotavljajo — ne pomenijo praktično ničesar, ker se stanovanja zelo hitro dražijo. Stabilizacijsko so se obnašali tudi na področju reklame, reprezentance ipd., saj so teh sredstev porabili manj kot lani.

Vseskozi pa namenjajo velike napore izvozu. Pomemben uspeh so dosegli na tem področju že lani, saj je vrednost izvoženih izdelkov prvič presegla 10 milijonov dinarjev. Za letos so načrtovali, da bodo izvozili za 17 milijonov dinarjev vrednosti izdelkov. To količino pa so dosegli in celo presegli že po devetih mesecih, saj so v tem obdobju prodali na tuje že 21 milijonov dinarjev izdelkov. Vendar se v Modnem salonu niso zadovoljili le s to količino izvoženih izdelkov, saj so prevzeli še dodatne obveznosti. Sprejeli so sklep, da morajo do konca leta izvoziti še za 5 milijonov dinarjev vrednosti izdelkov, tako, da bi v letošnjem letu dosegel njihov izvoz kar 26 milijonov dinarjev; to je nekaj več kot 26 odstotkov od vrednosti ustvarjenega prihodka. S tem uvozom se Modni salon uvršča na tretje mesto med slovenskimi konfekcionarji. Na to so seveda ponosni glede na to, da nimajo niti tristo zaposlenih, saj tako prispevajo pomemben delež k izravnavanju našega zunanjetrgovinskega razmerja. Da bi dodatno sprejete obveznosti glede povečanja izvoza lahko dosledno uresničili, bodo razpravljali na sindikalnih skupinah v prihodnjih dneh, da bi v mesecu decembru delali vse predvidene proste sobote.

Največ svojih izdelkov še vedno prodajo v Zvezno republiko Nemčijo, v zadnjem času tudi v Češkoslovaško in Avstrijo, njihove kolekcije pa so trenutno tudi v Veliki Britaniji, Franciji in Italiji.

Kot zanimivost je treba omeniti, da so pred dnevi v Pragi uspešno končali pogovore, da bi odprli v glavnem češkoslovaškem mestu svojo trgovino. Potrebujejo le še soglasje ministrstva za notranjo trgovino, ki pa je, kot so jim dejali, le gola formalnost. Za to trgovino so v prvem obdobju prodali že šest tisoč kosov izdelkov. Načrtujejo, da bodo lahko prodali samo prek te trgovine v tem letu za milijon dolarjev vrednosti izdelkov. Vse to kaže, da se je njihova butična usmeritev, s katero so začeli pred dvema letoma, pokazala kot zelo uspešna, saj so tovrstni izdelki vse bolj iskani. V glavnem izvažajo visokokvalitetne in modne izdelke. V takšnem izdelku je veliko več — kot pravijo — njihovega znanja, kot pa v enostavnih izdelkih. Proizvodnjo teh počasi opuščajo. Vedeti je treba, da praktično ni več nobenih razlik, na zunanjetrgovinskem trgu, pa naj gre za češkoslovaškega, nemškega, francoskega ali italijanskega kupca. Vsi zahtevajo visokokakovostne tkanine in predelavo po najnovejši modi.

Ob vsem tem si v tej velenjski tovarni prizadevajo, da bi čimveč tkanin dobili na domačem trgu. Od letošnjih 25 milijonov dinarjev izvoza bodo uvozili za približno 10 milijonov dinarjev materialov; torej je uvoz za več kot polovico manjši od izvoza. „Za naslednje leto pripravljamo," je dejal direktor Marijan Gaberšek, „sporazume z nekaterimi našimi tekstilnimi tovarnami, da bi del deviznih sredstev združevali ter tako dobili prepotrebne surovine. Zavedati se je treba, da naša tekstilna industrija uvozi 90 odstotkov surovin. Prav tako se dogovarjamo z zadrskim Bagatom, da bi tudi z njimi združevali del deviznih sredstev in dobili od njih prepotrebno opremo, saj smo si zadali, da bomo vsakih pet let zamenjali celotno našo opremo in uvajali takoj vse novosti, ki se pojavljajo na tem področju, da bi bili lahko kar najbolj uspešni in konkurenčni na tujem trgu."

Skratka, gospodarski dosežki v Modnem salonu Velenje so po devetih mesecih zelo spodbudni, napovedujejo pa; da bodo ob koncu leta še bolj.

S. Vovk

ERA Velenje — Tozd Veleprodaja

Povečati produktivnost

Z rezultati devetmesečnega gospodarjenja so zaposleni v Eri — tozd Veleprodaje dokaj zadovoljni, saj so ugotovili, da so kljub težavam poslovali dobro. Pogoji gospodarjenja njihovih poslovnih enot so bili v tem obdobju precej različni. Vse enote so se kljub zaostrenim tržnim pogojem srečevale s specifičnimi težavami in se tudi samostojno trudile za uresničitev načrtovanih obveznosti. Prav zaradi tega pa rezultati gospodarjenja celotnega tozda niso bili tako prizadeti. Vse odločitve poslovnih enot so predhodno sprejemale delovne sredine in samoupravni organi. Odpravljenje nepravilnosti je v tozdu Veleprodaje vedno bolj prisotna, saj so ugotovili, da le tako lahko premagujejo nastale težave. Po obsegu in kvaliteti pa je v devetmesečnem obdobju pridobilo tudi sodelovanje med ostalimi Erinimi tozdi, ki jih bodo tudi v prihodnje razvijali in širili. Kvalitetno opravljene storitve so pokazale določen napredek še na področju svobodne menjave dela.

Gospodarjenje tozda Veleprodaje je bilo v devetih mesecih letošnjega leta pozitivno, saj so zaposleni ustvarili več kot 600 milijona celotnega prihodka, kar je 72,3 odstotka glede na plan in kar za 13.8 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Temu primerno je visok tudi dohodek celotnega tozda, ki znaša 40 milijonov ali 76,8 odstotka. Čeprav so se pri uresničevanju začrtanih programov obnašali vseskozi dokaj stabilizacijsko prava vsi zaposleni Erinega tozda Veleprodaje, stroški porabljenih sredstev znašajo 570 milijonov dinarjev. Kljub zaostreni gospodarski situaciji pa pričakujejo delavci tozda Veleprodaje, da bodo to poslovno leto uspešno zaključili.

Rezultati gospodarjenja v devetmesečnem obdobju bi bili gotovo mnogo boljši, če jih ne bi pri tem ovirale številne težave. Že v prvem polletju letošnjega leta so se delavci srečevali s pomanjkanjem osnovnih vrst blaga in njihovega prodajnega programa. V tem četrtletju pa se je pomanjkanje blaga zlasti na področju bele tehnike tako zmanjšalo, da je skoraj ogrozilo uresničitev zastavljenega načrta te enote, s tem pa tudi tozda kot celota. Ker se razmere na tržišču še vedno niso izboljšale, do konca letošnjega leta zaposleni v enoti bele tehnike ne bodo mogli uresničiti vseh zadanih nalog. Zato pa bodo razširili prodajno mrežo sorodnih izdelkov kot so stroji in oprema za gospodinjstvo. Tudi tega dodatnega programa v tem letu ne bodo mogli izvajati. Ustrezni ukrepi, ki so jih sprejeli, ne bodo pripomogli k izboljšanju gospodarskega položaja enote bele tehnike v tekočem letu. Največji izpad prodaje se zaposlenim obeta prav na področju dobave blaga bele tehnike iz tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje. S skrajnimi napori so uspeli premagati težave tudi v poslovni enoti les kurivo. Izpad realizacije lesa beležen v prvem četrtletju letošnjega leta so v tem obdobju za silo nadomestili. Znaten napredek je v devetih mesecih dosegla enota kurivo, ki je pripomogla k uspešnemu gospodarjenju celotne enote. Z težavami se je v obravnavanem obdobju srečevala še enota prevozništvo prav zaradi pomanjkanja blaga bele tehnike, za katero je namenjena in z ustreznim voznim parkom tudi opremljena. Da bi bila poraba teh vozil kar najbolj ekonomična, so porabili vozila za notranje prevoze pri ostalih Erinih tozdih, deloma pa tudi za prevoze zunanjih naročnikov. Močno pa je prizadela to enoto tudi dvakratna podražitev goriva.

K uspešnemu gospodarjenju v devetih mesecih letošnjega leta so v veliki meri pripomogli tudi stabilizacijski ukrepi, ki so jih sprejeli že v začetku leta in jih tudi izpolnjevali. Zmanjšali so število zaposlenih, ukinili oddelke, ki niso gospodarili najbolje, po posameznih enotah so izvedli številne kadrovske spremembe. Njihova prizadevanja pa so bila usmerjena tudi na zmanjševanje stroškov, izboljšanju discipline vseh delavcev ter čim večji produktivnosti.

Srednjeročni načrti tozda Veleprodaje prinašajo določene izpopolnitve prodajnih programov, povečanje skladiščno- prodajnih zmogljivosti v Velenju in Celju, v svoje programe pa bodo uvajali še nekatere novosti . Osnovna naloga vseh pa je tudi v srednjeročnih smernicah povečevanje produktivnosti.

T. Podgoršek

ZVEZA TELESNOKULTURNIH ORGANIZACIJ
OBČINE VELENJE, PREDSEDSTVO

OBJAVLJA

dela in naloge

VODJE PISARNE
— ADMINISTRATORJA

za potrebe Zveze telesnokulturnih organizacij občine Velenje in Občinske telesnokulturne skupnosti

Pogoji:
- administrativna šola;
- moralno-politična neoporečnost.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z ustrezno dokumentacijo v 15 dneh na naslov: Zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje, Foitova 2, Velenje, p. p. 28.
Kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Ljubenski kovinarji

Še dodatne težave

Pri obravnavanju devetmesečnega poslovanja v temeljni organizaciji združenega dela ravenske Železarne Kovinarstvo na Ljubnem ob Savinji so največ pozornosti namenili tretjemu četrtletju, saj so se prav v teh mesecih srečevali s prenekaterim problemom. Na poslovanje v tem obdobju sta izredno negativno vplivali predvsem dve stvari. Najprej kolektivni dopust, zlasti pa zastoj v proizvodnji, ki je nastal zaradi prestavljanja strojev in opreme iz stare v novo proizvodno dvorano. Zaradi tega izpada so sprejeli vrsto ukrepov in ga sedaj skušajo s podvojenimi močmi nadomestiti.

Slabši delovni uspehi v teh treh mesecih so seveda vplivali tudi na poslovno uspešnost po devetih mesecih. Količinsko za načrtom zaostajajo za dobre 4 odstotke, vrednostno pa za 6. Ob tem so seveda zelo samokritično in podrobno razčlenili nekatere notranje slabosti in sprejeli vrsto ukrepov, ki naj bi pripomogli k njihovemu odpravljanju. Močno so jih prizadele tudi občutne podražitve izdelkov črne metalurgije, ki so skupaj z drugimi podražitvami povzročile, da so porabljena sredstva naraščala znatno hitreje kot celotni prihodek. To je seveda vplivalo na pridobljeni dohodek, za letnim načrtom zaostajajo za dobrih 14 odstotkov, ustvarili pa so ga še vedno za 15,8 odstotka več, kot v enakem lanskem obdobju. Kljub vsemu so uspeli pokriti vse obveznosti in tudi za akumulacijo so namenili več sredstev kakor v lanskem letu. Ob tem velja poudariti, da osebnih dohodkov niso spremenili skozi vse leto, tako, da tudi za rastjo življenjskih stroškov zaostajajo kar za 11 odstotkov. Zaradi tega so se odločili, da bodo v teh mesecih prejemke dvignili do te mere, da bodo za realnimi življenjskimi stroški zaostajali za dogovorjenih 8 odstotkov.

Vsem dosedanjim težavam pa se pridružujejo še nove, ki bodo znatno otežile poslovanje v zadnjem četrtletju. Predvsem se srečujejo s pomanjkanjem reprodukcijskih materialov, ki jim povzroča hude probleme v proizvodnji, pa tudi nekateri kupci zaradi svojih težav odpovedujejo že sklenjena naročila. Seveda so v razreševanje teh težav vložili veliko veliko naporov, pozabili pa niso tudi na ukrepanje v lastnih vrstah. Nekatere materiale so že pričeli nadomeščati z drugimi, kolikor je to pač mogoče, lotili pa so se tudi nekaterih novih del in želijo tako premostiti težave in preprečiti izpad proizvodnje. Sprejeli so še posebne akcijske programe o katerih so razpravljali delavci na sestankih delovnih skupin. Zavedajo se torej težavnosti razmer in zahtevne naloge, ki pa so jo trdno odločeni uresničiti in s tem izpolniti letni načrt, tako količinsko kot vrednostno.

J. P.

Domači tednik NAŠ ČAS vaš prijatelj in obveščevalec!

KS Šmartno ob Dreti

Omejene razvojne možnosti

Uspehov in delovne vneme prebivalcem krajevne skupnosti Šmartno ob Dreti zagotovo ne manjka in to so v preteklosti nemalokrat že dokazali. Ne manjka jim seveda tudi težav in problemov, s kakršnimi se ubadajo večinoma vse krajevne skupnosti, precej pa je takšnih, ki so svojske samo njim. Prav te jih seveda pri vsakodnevnem delu in pri snovanju bodočih načrtov še posebej ovirajo ter jim zato namenjajo še posebno pozornost.

Predvsem nameravajo v prihodnje pospešiti tesnejše sodelovanje z organizacijami združenega dela v katerih je zaposlenih največ delavcev s tega področja. V krajevni skupnosti temeljnih in drugih organizacij namreč nimajo in to dejstvo jim povzroča dodatne težave pri zagotavljanju sredstev za delo krajevne skupnosti. V letošnjem letu jim precej preglavic povzročajo kasnitve pri posodabljanju šole, tudi s prostori za otroško varstvo zaenkrat bolj slabo kaže, najbolj pa jih muči nameravana izgradnja večnamenske dvorane, ki jo v kraju še kako potrebujejo. Za to izgradnjo so namenili vsa referendumska sredstva, zbrali so poleg tega še obilo obveznic, pričetka gradnje pa le niso uspeli dočakati. Šmartno je tudi edina krajevna skupnost v mozirski občini, ki je pri snovanju bodočih načrtov izrazila potrebo po prostorih za varstvo starejših prebivalcev.

V prihodnjem obdobju bodo morali zagotoviti več zazidalnih površin

Razposajena mladost zagotavlja krajevni skupnosti uspešen razvoj, ne glede na težave

Razmišljajo sicer še o celodnevni šoli, vendar ta naloga še ni usklajena in zanjo še nimajo nosilca.

Tudi v bodoče bodo svojo dejavnost usmerjali v reševanje težav komunalne narave ter v izgradnjo in posodobljanje cestnih povezav. Imajo tudi svoj vodovod in v letošnjem letu so, s precejšnjimi težavami sicer, uspeli namestiti števce, rešiti pa bodo morali še problem pitne vode za Brdo, Vrhe in Rovt. Manjka jim še telefonskih priključkov in javna telefonska govorilnica v središču kraja naj bi bila le začetek širitve omrežja.

Športna in rekreacijska dejavnost je v tej krajevni skupnosti na resnično zavidljivi ravni. Že doslej so veliko postorili pri izgradnjo potrebnih objektov, ki jih nameravajo v prihodnje še dopolniti, predvsem pa bodo morali poskrbeti za vzgojo prepotrebnih kadrov. V prihodnjih letih bodo morali poskrbeti še za nove stanovanjske površine in pri tem seveda ne nameravajo pozabiti na varovanje kmetijskih zemljišč, niti za vrastvo okolja v celoti.

J. P.

Sindikati mozirske občine

Temeljito ocenjevanje

Sprotno obravnavanje gospodarske uspešnosti je seveda tehten prispevek k nadaljnjemu poglabljanju družbeno-ekonomskih in političnih odnosov. Tudi zato so se sindikati v Gornji Savinjski dolini ocenjevanja poslovnih rezultatov po devetih mesecih lotili še posebej temeljito. Prva ugotovitev je, da je bila akcija izvedena veliko bolje, kot ob polletju in to dejstvo so na nedavnem posvetu potrdili predsedniki osnovnih organizacij. Tokratno akcijo so v mozirski občini usmerili zlasti v oceno uspešnosti uresničevanja sprejetih ukrepov za boljše gospodarjenje, v preverjanje informiranosti delavcev in njihove pripravljenosti za razreševanje perečih gospodarskih težav in v oceno vloge subjektivnih sil v posameznih sredinah na področju uresničevanja ustalitvenih ukrepov.

V pripravah na akcijo so izoblikovali poseben in v vseh podrobnostih opredeljen akcijski program, ki so ga v večini osnovnih organizacij tudi dosledno uresničili. Kljub temu opozarjajo na nekatere pomanjkljivosti. Predvsem letijo očitki na poslovodne organe, ki v prenekaterem primeru dogovorjenega poročila niso pripravili pravočasno, ali pa so trdovratno vztrajali na računovodskih podatkih, čeprav je bilo v akcijskem programu izrecno poudarjeno, da mora biti to poročilo sestavljeno jasno in vsakomur razumljivo in mora predvsem vsebovati oceno dejanskega stanja, z vsemi slabostmi in problemi.

Ne glede na to pomanjkljivost v mozirskih občini ocenjujejo, da je bila akcija vsebinsko na znatno višji ravni kot so bile prejšnje. Občinski svet ZS je zbral vsa poročila in na njihovi podlagi pripravil skupno oceno. V njej so poudarjeni najbolj pereči problemi v posameznih sredinah in zlasti tisti, na katere v Gornji Savinjski dolini opozarjajo že dalj časa in katerih odgovorno razreševanje za izgovorjenimi ali zapisanimi besedami občutno zaostaja.

Sem vsekakor sodijo težave v gozdnem gospodarstvu, čeprav velja povedati, da so komunisti v tej organizaciji združenega dela prejšnji mesec pripravili problemsko konferenco, na njej kritično ovrednotili stanje in sprejeli vrsto konkretnih zadolžitev. Prvi problem je odhajanje gozdnih delavcev v druge dejavnosti. Vzrok zato je nedorečeno vrednotenje njihovega dela, težavnih delovnih pogojev v neposredni proizvodnji in delovne uspešnosti. Težave se pokažejo zlasti pozimi, ko je delo v gozdovih onemogočeno. Gozdni delavci prejemajo v teh mesecih minimalne osebne dohodke, s tem pa je ogrožena njihova socialna varnost. Zaradi nizkih osnov dobivajo znatno nižja nadomestila osebnih dohodkov s področja socialnega varstva kot drugi delavci. Razrešiti bi morali še več drugih perečih problemov in predvsem v večji meri dograditi dohodkovne odnose s predelovalci lesne surovine.

Seveda tudi lesarji niso brez problemov. V Smreki se pritožujejo nad neenakopravno razdelitvijo žaganega lesa, zaradi visokih cen surovine in reprodukcijskih materialov. Cene povzročajo preglavice tudi temeljni organizaciji Iverna v Nazarjah. Lepilo se je letos podražilo že za 100 odstotkov, cene prevoznih stroškov v prenekaterem primeru presegajo vrednost surovine same, preveč imajo zalog lesa, otepajo se med drugim še z dotrajanostjo osnovnih sredstev in s težavami glede uvoza rezervnih delov, pa tudi fluktuacija delovne sile je zaradi dela v štirih izmenah precejšnja.

Kmetijstvo je prav tako v nezavidljivem položaju. Zgornjesavinjska kmetijska zadruga je sicer letos poslovala znatno bolje kot v enakem lanskem obdobju, težave pa so se še povečale. Sami so z doslednim uresničevanjem stabilizacijskih ukrepov storili vse kar so mogli in bodo tudi poslej, nemočni pa so ob številnih težavah širšega značaja, večkrat tudi izigrani. Problemi v perutninarski proizvodnji in pri hmelju so dovolj zgovorni. Na zadrugi so razpravljali še o upravičenosti nekaterih naložb, delavci pa so ob tem ogorčeni zaradi ukinitve že začete izgradnje kmetijskega strojnega centra v Spodnji Rečici.

Ocena, ki jo je pripravil občinski svet zveze sindikatov Mozirje vsebuje še vrsto drugih ugotovitev iz vseh drugih temeljnih organizacij združenega dela, končna ocena pa je, da je bila tokratna akcija bolje zastavljena in izvedena kot prejšnje in da stabilizacijska prizadevanja v večini primerov dajejo željene uspehe.

J. P.

Menina planina

Člani planinskega društva Gornji Grad sporočajo ljubiteljem Menine planine, da je dom na Menini spet odprt, in sicer vse lepe sobote in nedelje do 1. junija prihodnje leto. Od takrat dalje pa bo odprt tudi med tednom. Obiskovalci Menine planine, ki nudi številne možnosti za prečudovite zimske izlete, turne smuke in tudi za tek na smučeh, lahko dobijo v domu poleg okrepčil še prenočišča.

Obenem gornjegrajski planinci svetujejo vsem izletnikom, da naj zaradi varnostnih razlogov v zimskih razmerah uberejo pot čez Semprimožnik.

KS Florjan — Skorno

14. november krajevni praznik

Družbeno-politične organizacije krajevne skupnosti Florjan-Skorno so sprejele sklep, da bodo odslej vsakega 14. novembra slavili svoj krajevni praznik.

Ta dan je povezan z junaškimi boji, ki so bili leta 1944 na obronkih Skorna. Valoviti holmi in vrhovi Skornega so bili kot nalašč za zahrbtno pretihotapljenje sovražnika v globoko zaledje tedaj osvobojenega ozemlja v Gornji savinjski dolini. Posledica tega dejstva so bili srditi boji v Skornem.

Kakor sovražnik, so to dobro vedeli tudi branilci Zgornje savinjske doline. Posledica tega dejstva so bili srditi in krvavi boji v Skornem. V silnih naletih in juriših so ugašala mlada življenja partizanov. Ko se je poleglo najhujše, smo našteli 19 padlih borcev Šercerjeve brigade, ki je takrat branila te strateške položaje. Ti borci so našli svoj zadnji dom pri Sv. Antonu v Skornem. Večina njih in njihovih imen ter njihovih rojstnih krajev je ostala večna skrivnost. Prenekatera mati ali žena je po končani vojni zaman pričakovala vrnitev in veselega snidenja s svojim sinom ali možem, ki je ob odhodu v partizane zapuščal svojce z nemo obljubo, da se kmalu vrne kot osvoboditelj.

V spomin na te padle tovariše in v opomin vsem poznejšim rodovom bo prihodnjo pomlad odkrito spominsko obeležje v Skornem, ki bo neznatna oddolžitev padlim za svobodo na tem kraju. Krajevna skupnost Florjan-Skorno pa se bo s svojim krajevnim praznikom stalno spominjala mladih fantov in deklet, ki so zrli smrti v obraz in padli za srečnejše dni mladih rodov.

Jože Povše

mladinska knjiga

Mladinska knjiga Knjigarna Velenje

V Mladinski knjigi v Velenju imajo bogato izbiro različnih knjig, okrasnih izdelkov, spominkov in umetniških slik akademskih slikarjev.

Ob 35-letnici Mladinske knjige lahko izbirate med številnimi knjižnimi deli od otroških slikanic, leposlovja do strokovne literature in gramofonskih plošč. Jubilejne cene so znižane od 35 do 60 %, kmalu pa bodo do 20 % znižane cene tudi za knjige Državne založbe.

Izšel je že ilustriran življenjepis »TITOVA POSLEDNJA BITKA«, izšla pa bo tudi Dedijerjeva knjiga »TITO-HEROJ«.

Ugodnost nakupa po 35-60 % znižanih cenah velja še do novega leta, zato pohitite.

KUPITE CENEJE! PREBERITE VEČ!

Delavski svet
TOZD SPLOŠNO ZDRAVSTVO MOZIRJE

RAZPISUJE

po določilih statuta TOZD Splošno zdravstvo Mozirje dela in naloge individualnega poslovodnega organa

VODJE TOZD SPLOŠNO ZDRAVSTVO MOZIRJE

Kandidati za vodjo TOZD morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo medicinske smeri;
- da ima 5 let delovnih izkušenj v stroki in sposobnost vodenja;
- da je s svojim dosedanjim delom pokazal sposobnost razvijanja samoupravnih socialističnih odnosov;
- da sprejme program razvoja TOZD in DO.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite na naslov: ZDRUŽENE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE VELENJE, delovna skupnost skupnih služb, Vodnikova 1, z oznako „za razpisno komisijo", v 15 dneh po objavi razpisa.

Drobno gospodarstvo

Podvojiti število delavnic

Na področju drobnega gospodarstva so bili tudi v občini Velenje v zadnjem času doseženi dobri rezultati. Postavlja pa se vprašanje, kaj je potrebno storiti, da bi se število obrtnih poslovalnic še povečalo in zadostilo potrebe občanov in združenega dela.

Združevanje obrtnikov občine Velenje je že pripravilo izhodišča za srednjeročni načrt osebnega dela v občini za obdobje od leta 1981 do 1985. Napravljen je na osnovi potreb, ki so jih prikazale krajevne skupnosti za storitvene dejavnosti in združeno delo občine za razvoj proizvodne dejavnosti.

Analiza potreb je pokazala, da bi v občini v naslednjem srednjeročnem obdobju morali povečati število obratovalnic samostojnih obrtnikov od sedanjih 300 na 600. Pri nadaljnjem razvoju obrtne dejavnosti je poseben poudarek namenjen razvoju gostinstva, ki bi lahko s preureditvijo, boljšo in ustreznejšo ponudbo pripomoglo k razvoju turističnega gospodarstva naše občine. Pri odpiranju novih zmogljivosti se bodo bolj kot doslej opirali na mnenja krajevnih skupnosti. Poleg gostinstva je velika pozornost namenjena tudi nadaljnjemu razvoju osebnega avtoprevozništva v občini. Trenutno je v občini že 50 samostojnih avtoprevoznikov, pojavljajo pa se še nove težnje po odpiranju tovrstnih obratovalnic. Že sedaj pa je potrebno načrtovati, kje bodo ponudili storitve teh obrtnikov, ker se povečuje avtopark v združenem delu in ker se pojavljajo tudi ponudbe iz drugih občin.

Za nadalnji razvoj obrti v občini bo potrebno zagotoviti nove obrtne cone ter pridobiti ustrezne poslovne prostore. V prihodnje bodo tudi krajevne skupnosti same iskale ustrezne kapacitete na svojem območju, saj teh že sedaj zelo primanjkuje.

K večjemu razmahu samostojne obrti pa bi pripomogli tudi bolj dorečeni ekonomski dohodkovni odnosi z združenim delom.

Osebni obrtnik namreč še ni zavarovan pri plačilu svoje realizacije. To pomeni, da zasebnemu obrtniku OZD ne plačajo opravljenih storitev v 15. dneh, kot je to urejeno v združenem delu, ampak dobi obrtnik plačano svoje delo, ko so na voljo ustrezna sredstva. K temu dodajmo še problematiko deviznega sistema.

Obrtniki, ki s svojimi storitvami sodelujejo pri izdelavi izdelka za tuji trg, od OZD ne dobijo zato ustreznega deleža v devizah. To je še posebno problematično, če morajo nakupovati repromaterial v tujini. Nemoteno delo moti tudi zgornja meja, pri nakupu osnovnih sredstev in repromateriala v tujini. Za repromaterial je za ta 40 tisoč dinarjev, za nakup osnovnih sredstev pa 120 tisoč dinarjev. To pa je najpogosteje premalo, saj nekateri obrtniki ustvarjajo realizacijo tudi za več sto starih milijonov, za nakup strojev pa že dolgo ne zadošča dovoljena vsota.

Pri nadalnjem razvoju obrti je v ospredku tudi kadrovanje. Združenje samostojnih obrtnikov je skupno s skupnostjo za zaposlovanje razpisalo za naslednje srednjeročno obdobje več kot 150 učnih mest. Ugotavljajo pa, da je zanimanje zelo majhno. Mladi se še odločajo za uk v tehnične poklice (za avtomehanike, ključavničarje, kovinostrugarje), za ostale storitvene dejavnosti pa ni zanimanja.

Obrtna dejavnost se v občini Velenje ne bi uspela v zadnjem času tako, razviti, če se ne bi izboljšali kreditni pogoji. Na tem področju je veliko storila naša temeljna banka, ki ima od leta 1978 zelo ugodne pogoje za dodeljevanje kreditov samostojnim obrtnikom. V teh treh letih so obrtniki najeli pri banki več kot dvajset milijonov dinarjev kreditov. Za naslednje srednjeročno obdobje pa bo pri razvoju, ki ga drobno gospodarstvo občine načrtuje, potrebno še več sredstev. Računajo, da bodo za razvoj obrti potrebovali okoli sto milijonov dinarjev. Od tega naj bi 70 odstotkov potrebnih sredstev porabili za investicije v nove objekte in stroje, medtem ko bi 30 odstotkov sredstev namenili za kreditiranje obratnih sredstev.

B. Z.

Prosvetno društvo Šmartno ob Paki

Pestra in zanimiva dejavnost

Kulturna dejavnost v Šmartnem ob Paki ima že dolgoletno tradicijo, saj bo tamkajšnje društvo letos slavilo 60. letnico obstoja.

Dejavnost šmarškega kulturnega društva je zelo pestra. V njem deluje več sekcij, in sicer Gledališče pod kozolcem, folklorna skupina Oljka, glasbena sekcija, moški pevski zbor ter likovna in literarna sekcija. Delo le teh usmerja upravni odbor. Naloga kulturnega društva pa je skrb za razmah kulture med krajani, bodisi z organiziranjem lastnih prireditev ter predstav ali z gostovanjem drugih kulturnih skupin.

Delovni program pripravijo šmarški kulturniki že v začetku leta, zadane naloge pa do konca leta v veliki meri tudi uresničijo. Načrt dela društva je sestavljen po sekcijah.

Gledališka skupina naštudira vsako leto eno odrsko delo, s katerim gostujejo po vsej Jugoslaviji. Na leto pripravijo šmarški gledališčniki od 14 do 26 gostovanj. Ugled, ki si ga je Gledališče pod kozolcem že pridobilo, sega daleč, celo čez meje naše domovine. Lansko leto so gledališčniki iz Šmartnega ob Paki prejeli v Trebinju najvišjo državno priznanje, ki ga lahko amatersko gledališče prejme, Zlato masko, in sicer za najboljšo igro amaterskega gledališče v Jugoslaviji. Z igro Musical za dobro jutro so se predstavili širšemu slovenskemu občinstvu preko televizijskih zaslonov. Vsako leto sodelujejo na srečanju malih odrov v Novi Gorici, letos pa so sodelovali tudi na Borštnikovem srečanju v Mariboru. Ob vsem tem pa ne smemo prezreti še nastopa v mestnem gledališču ljubljanskem ter rednih nastopov v kulturnem centru „Ivan Napotnik" v Velenju, kjer pripravljajo predstave za šolski in redni abonma. Lani pa so gostovali še v Berlinu, letos pa jih čaka tudi nastop na mednarodnem festivalu v Ljubljani. Šmarski gledališčniki so si s svojimi nastopi pridobili velik ugled, zato ni naključje, da na vseh gostovanjih žanjejo številne uspehe in da prejmejo iz leta v leto več ponudb za gostovanje.

Prav gotovo si gledališka skupina ne pridobi slovesa z lahkoto, ampak mora zanj tudi nekaj pokazati oziroma z naštudiranim odrskim delom navdušiti občinstvo, ki jo gleda. Že s prvo igro Veseli berači so člani gledališke skupine iz Šmartnega ob Paki opozorili nase širšo skupnost. Številnih uspehov so bili deležni tudi ob drugih odrskih delih, kot so ekspres tragikomedija Zakaj pa ne, Musical za dobro jutro. Na Borštnikovem srečanju pa so nastopili z igro Nekoč in danes. V januarju prihodnjega leta pa bodo šmarski gledališniki postavili na oder novo delo Bližina človeka.

Gledališče pod kozolcem šteje trenutno 15 članov, za pridobitev ugleda in za številna priznanja, ki jih je skupina prejela, pa so primaknili svoj delež prav vsi. Potrebna je bila velika mera odpovedovanja, zavzetosti, ljubezni do gledališkega ustvarjanja ter predanosti do dela. Šmarčani so v svojih prizadevanjih popolnoma uspeli in sadovi žetve so obilni. Na mnogo razumevanja za gledališko ustvarjalnost pa člani Gledališča pod kozolcem naletijo v delovnih kolektivih, kjer so zaposleni. Vsi uspehi gledališke skupine so vezani na dolgoletno sodelovanje z režiserjem Bogomirom Verasom, članom slovenskega ljudskega gledališča Celje. Med šmarške gledališčnike prihaja že deveto leto. Da so igralci res „z dušo in telesom," kot pravimo, predani gledališču, potrjujejo tudi najvišja republiška priznanja za igralske dosežke posameznih članov — zlata Linhartova značka. Združenje dosežke posameznih članov — zlata Linhartova značka. Združenje gledaliških skupin Slovenije je podelilo 10 značk, od tega pa so člani Gledališča pod kozolcem prejeli kar pet. Eden od članov pa je letos prejel Kajuhovo nagrado za dolgoletno delo na tem ,področju.

Z veliko zbirko priznanj in pohval za gledališčem ne zaostaja tudi folklorna skupina Oljka. 30 članov skrbi za ohranitev plesov in običajev iz okolice Šmartnega ob Paki. Domačemu občinstvu, pa tudi širšemu krogu obiskovalcev, so se v lanskem letu predstavili z Mlačvo in z njo dosegli velik uspeh. Sodelujejo tudi na priložnostnih prireditvah, udeležili pa so se tudi srečanja folklornih skupin Slovenije. Da bi bila podoba Šmartnega in okolice iz starih časov še bolj popolna, zbirajo folkloristi Oljke tudi starine.

Dejavnost kulturnega društva v Šmartnem ob Paki je res pestra in zanimiva. Če k vsemu temu prištejemo še moški pevski zbor, ki sodeluje na vseh krajevnih proslavah in prireditvah, literarno sekcijo, v katero so vključeni predvsem mladi ter likovno, katere člani vsako leto pripravijo v avli osnovne šole samostojno razstavo, je mera zvrhana. Do nedavnega je kulturno društvo skrbelo za duhovno bogatitev krajanov z raznimi literarnimi deli. V lanskem letu pa je prevzel knjižnico kulturni center Velenje. Takšnega uspeha pa posamezne skupine prav gotovo ne bi dosegle, če bi delovale nepovezano. Levji delež pri zbirki priznanj in pohval prav vseh pa ima tudi tesno sodelovanje kulturnega društva Šmartno ob Paki z zvezo kulturnih organizacij Velenje. S šolo, v kateri se vzgajajo nadaljevalci kulturnega življenja, svetom krajevne skupnosti, mladimi in vsemi družbenopolitičnimi organizacijami in društvi v kraju. Kar najtesnejši stiki pa kulturnike Šmartnega ob Paki vežejo še z delavci podjetja Vino, ki čestokrat prevzamejo pokroviteljstvo nad predstavo ali prireditvijo.

Ob tako široki kulturni dejavnosti pa se srečujejo prav vse skupine z velikimi težavami. Kar polovico le-teh jim povzročajo neprimerni pogoji za delo, saj služi kulturni dom več namenom, neustrezen pa je tudi oder, da o garderobah sploh ne govorimo. K vsemu temu pa moramo prišteti še odnos obiskovalcev prireditev do družbene imovine.

Za večji razmah kulturnega življenja v Šmartnem ob Paki pa bo v prihodnje potrebna za rešitev težav pomoč širše družbene skupnosti.

Tatjana Podgoršek

Šmarški gledališčniki so pred nedavnim nastopili na Borštnikovem srečanju, kjer jim je k nastopu čestital tudi Bratko Kreft.

Kulturni center Velenje

Razstava medalj in plaket v galeriji

V galeriji kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje bodo drevi odprli razstavo medalj in plaket medaljerja in kiparja Vladimirja Štovička iz Leskovca pri Krškem.

Vladimir Štoviček še vedno kipari in ustvarja neprecenljive vrednosti za človeka, pa čeprav je že v 85. letu starosti. Rodil se je v 26. junija 1896 v Boštanju pri Sevnici. V letih 1909 do 1913 je obiskoval obrtno šolo v Ljubljani, leta 1913 pa je odšel v Prago in delal pri znanih kiparjih ter obenem obiskoval posebno obrtno šolo. Leta 1919 se je vpisal na likovno akademijo v Pragi in jo leta 1932 končal z odliko. Po končanem študiju se je vrnil v Slovenijo, bil nato spet v tujini, in sicer od leta 1926—1931 v Parizu, nato pa se je za stalno naselil v Leskovcu. Mnogo je razstavljal doma in v tujini ter prejel več nagrad in priznanj. Glina , mavec in bron so mu del vsakdanjega življenja, pa čeprav mu režejo le skromen kos kruha.

Na razstavi v Velenju bodo prevladovale medalje in plakete, narodnih herojev in znanstvenih delavcev. Razstavil bo tudi nekaj prosto stoječih plastik, v katerih prevladuje ženska figura in portret. Te plastike so stilizirane, oblikovane realistično, brez nepotrebnih nadrobnosti.

Njegovi reliefni portreti na medaljah in plaketah niso samo podobnost, realni posnetek, ampak, karakterizacije, ki se same podrejajo zahtevam dobre medalje in s črkovnim zapisom tvorijo likovno zaokroženo celoto.

Otvoritev razstave bo ob 19. uri. V kulturnem programu bosta sodelovala violinist Tomaž Lorenc in kitarist Jakob Novak. Celotno prireditev je podprl tudi občinski odbor ZZB NOV Velenje. Razstava bo odprta do sredine decembra.

V. Štoviček: Roza-Tončka Čeč, narodni heroj

Kino klub Gorenje

Zlato in bronasto priznanje

Dopusti so že daleč za nami. Gotovo je marsikateri ljubitelj ozkotračnega filma zapisal svoje doživljaje v gorah, na morju, pa tudi v domačem okolju, na družinskih in prijateljskih izletih. Da ti zapisi ne bi ostali zgolj družinski filmski dokument in dostopni samo najbližjim sosedom in znancem, vabimo vse, da se nam pridružijo, spoznajo umetnost snemanja, montiranja in sinhroniziranja filmov (osem in šestnajst milimetrskih) in prikažejo svoje filme v klubskem, pa tudi v medklubskih okvirih.

Kmalu bo deset let, odkar je zrasel in se razmahnil amaterski film tudi v Velenju pod imenom KINO KLUB GORENJE. Svojo prvotno, zgolj klubsko dejavnost, smo z leti razširili tudi na delo po osnovnih šolah, kjer naši mladi mentorji navdušujejo najmlajše filmarje.

Kot smo omenili, ne ostajamo samo v svojih klubskih okvirih, povezujemo se namreč tudi z ostalimi kino in foto-kino klubi širom Slovenije (in tudi Jugoslavije v sklopu ZVEZE AMATERSKEGA FILMA JUGOSLAVIJE), z osnovnimi organizacijami ZSMS velenjske občine, pa tudi z občinsko konferenco ZSMS Celje, osnovno organizacijo ZSMS Zibika in ne nazadnje s kulturnim centrom Ivan Napotnik, ZKO Velenje, SOTK Velenje...

Pred štirinajstimi dnevi smo vrnili obisk KINO KLUBU MINIFILM iz Ljubljane. Ob svoji desetletnici so nam pripravili srečanje v povsem novi obliki. Povabili so namreč tudi „profesionalce", ki spremljajo razvoj amaterskega filma Boža Šprajca, Katarino Lavš, Petra Božiča... Med projekcijo posameznih filmov se je razvil živahen pogovor o možnostih, ki jih ponuja amaterski film — o nevezani, svobodni izpovedi... Žal nam je le, da na srečanju nismo mogli prikazati naših najnovejših filmov, kajti odposlali smo jih na XVII. republiški festival amaterskega filma, ki je bil konec oktobra na Prevaljah. Prejeli smo zlato plaketo v zvrsti igranih filmov (obisk — avtor Boris Salobir) in bronasto plaketo v zvrsti žanrskih filmov (Samo jaz — avtor Tomo Conkaš).

Če smo že v uvodu vabili ljubitelje amaterskega filma v naše vrste, naj povemo, da nas najdete v Domu učencev (v Šaleku, na Efenkovi 61) vsako sredo popoldne od pete ure dalje. Želimo si tudi, da bi bile naše vsakotedenske projekcije 16 milimetrskih filmov iz filmoteke iz Zagreba številčnejše obiskane, ker je izbor filmov dokaj pester, pa tudi pogovori, če se bo kresalo veliko mnenj. V ilustracijo naj vam navedemo, da bomo v letošnjem letu gledali tudi filme kot so: Ne nagibaj se ven, Morda Diogen, Okupacija v 26. slikah...

V okviru oktobrskih prireditev naše občine smo organizirali projekcijo novejših filmov, ki prikazujejo Velenje, Šaleško dolino, pa tudi Velenjčane pri njihovem vsakdanjem delu ter zabavi...

V prihodnje načrtujemo še srečanje s Kino klubom Duplje, ki nas bo obiskal v začetku novembra. Pa tudi priprave na vsakoletni klubski festival so že v polnem teku.

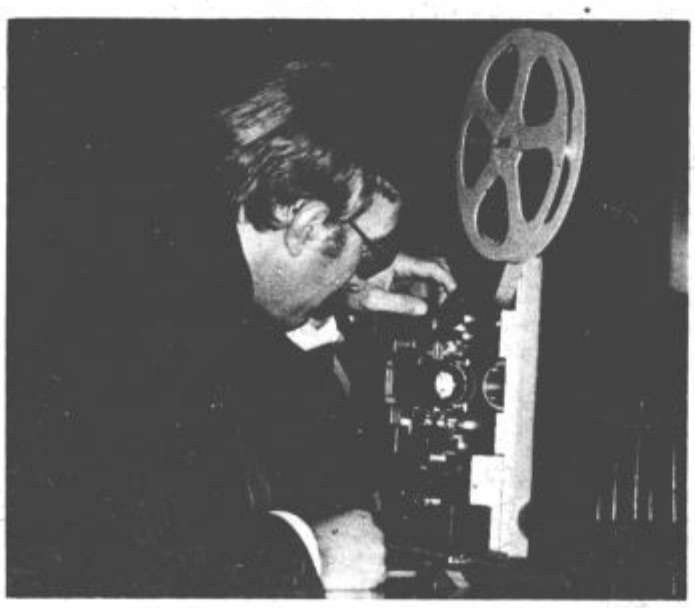

Med projekcijo

Prejeli smo

Naš bonton

V domu kulture v Velenju so se pred nedavnim spet predstavili člani velenjskega amaterskega gledališča z igro Dogodek v mestu Gogi. Doslej sem si ogledala v glavnem vsa njihova dela, in menim, da igrajo lepo. Seveda je pred domačim občinstvom najteže nastopati. Velikokrat se zgodi, da nastopajočih ni veliko manj kot tistih v dvorani.

Zadnja predstava je bila namenjena delovnim ljudem rudnika, saj so za svoje člane posebej razprodali vse karte. Kljub temu dvorana ni bila polna. Naj rečem v imenu gledalcev, ki smo predstavo pozorno spremljali, da je bila lepo pripravljena in da so nam jo temu primerno tudi odigrali. In končno, da smo jim mi obiskovalci dali veliko premalo. Ker so to pretežno mlajši igralci, precej tudi novih, ki nam bodo še kdaj pripravili kaj zanimivega.

Tega članka pa nisem namenila igralcem, saj kvaliteto njihovega dela ocenjujejo pravi kritiki. Želim povedati nekaj o našem bontonu na takšnih in podobnih prireditvah.

Res je, da je bila predstava od 18. uri popoldne, vendar to še ne pomeni, da si jo morajo zato gledati tudi malčki, ki sodijo še v otroški vrtec. Saj so lahko v igrah dejanja, ki še niso najprijetnejša za njih. In začne se krik, jok ter glasen klepet tistih spremljevalcev, ki jih pač ta čas varujejo.

No, tudi mladincev Rudarskega šolskega centra Velenje, ki so sedeli v zadnjih treh vrstah leve strani ne gre prezreti. Večji so, svobodnejši. Igro so spremljali z nevljudnim izražanjem in obnašanjem. Pozabili (!?) so da dvorana ni njihovo domače dvorišče. Proti njim je bil nemočen tudi redar. No, različni smo gledalci??

Menim, da bi morali v prihodnje redarji, ali kdo drug, zahtevati od takšnih gledalcev da zapustijo dvorano, saj s takšnim vedenjem motijo druge gledalce, ki pozorno spremljajo igranje, obenem pa motijo tudi nastopajoče, ki potem gotovo ne morejo igrati dovolj zbrano.

R. S.

Prispevki mladih

Povedali so mi

Že na začetku vojne sta stara mama in stari oče postala ilegalca. Leta 1942 je stari oče dobil sporočilo, naj gre v partizane. Toda pred tem ga je nekdo izdal.

Nekaj dni se je skrival po senikih na kozolcih. Nekega večera pa se je odpravil v partizane. Komaj je odnesel pete, že so ga iskali Nemci. Premetali so vso hišo, toda našli so le očetovo obleko.

Staro mamo so odpeljali na nemški urad, vendar jim kljub dolgemu zaslišavanju ni ničesar izdala. S starim očetom so odšli v partizane tudi štirje krajani. Nemci so bili besni. Iskali so jih celo s psi. Vaščani pa so bili že predaleč. Stara mama je ostala doma in opravljala vsakdanja dela.

Gorazd Tajnik, 6. a
OŠ Karel Destovnik Kajuh
Šoštanj

Za mir med narodi

Klub OZN na osnovni šoli Anton Aškerc deluje uspešno že deseto leto. 4. oktobra smo slovesno proslavili 35-letnico ustanovitve OZN. V klubu nas je 80. Združuje nas prijateljstvo, tovarištvo in zavest, da moramo širiti ideale miru in mednarodnega sodelovaja med naše sovrstnike, med vse, s katerimi živimo. To nam ni težko, saj nam je vzornik tovariš Tito. Po njegovi poti stopamo, iz njegovih del in dejanj črpamo vero v prihodnost, ki nam jo je nakazal. Njegove ideje in njegovo delo je vtkano tudi v OZN, v organizacijo, v kateri je prizadevno sodeloval s svojimi sodelavci, začetniki gibanja neuvrščenih.

Ob letošnji obletnici je naš klub OZN razpisal nagradni natečaj na teme: Mir vsem otrokom sveta, Tito — borec za mir, Lakota — pravica revnih... Tri najlepše spise smo nagradili s knjižico „Tito o liku komunista". Slovesne proslave v avli šole so se udeležili tudi člani sveta staršev, starši naših klubovcev, naši učitelji in ostali krajani. Tudi letos smo bili gostje osnovne šole 14. divizije kjer so učenci prisluhnili našemu recitalu in mislim o miru. 14 članic našega kluba se je udeležilo osrednje proslave ob dnevu OZN v Tacnu. Udeležbo jim je omogočila občinska konferenca ZSMS Velenje.

Člani kluba OZN
OŠ Anton Aškerc

Mir vsem otrokom

Že od prvega šolskega leta dalje imamo otroci možnost, da spoznamo grozote vojn v zgodovini človeštva. Žal, tudi na televizijskih ekranih skoraj vsak dan gledamo vojne grozote. Vidimo, kako trpijo otroci Kampučije. Slabo oblečeni, lačni, žejni bežijo pred napadalci s svojimi starši v gozdove. To pa se ne dogaja samo tam. Tudi v drugih delih sveta, tam, kjer je mir zamenjala vojna, otroci doživljajo podobno usodo.

„Da rojak prost bo vsak; ne vrag, le sosed bo mejak!" je zapisal naš Prešeren. In temu klicu so sledili naši narodi, ko so pod vodstvom maršala Tita osvobajali in osvobodili našo domovino. Ponosna sem, da sem hči Titove Jugoslavije! Pod njegovim vodstvom so naši narodi, posebno pa mladina, zamenjali puške in topove za lopate in krampe ter knjige. Ob delu in učenju so otroci Titove Jugoslavije dosegli velike uspehe. Z obnovo porušene domovine sta se skovala trajno bratstvo in enotnost naših narodov, ki nam jamčita, da bo Jugoslavija nadaljevala miroljubno Titovo pot.

Učenka
OŠ Anton Aškerc

Gustav Šilih

Nekoč je bilo jezero . . .

29 (Dolinska bajka)

Nasipa sta bila dovršena. Dvigala sta se na desni in levi strani skale štiri sežnje visoko, trdno sezidana iz kamenja. Na levem nasipu proti soteski so postavili delavci leseno stebrovje s kolesom na sredi. Debela, osmojena vrv iz srobotovine je bila navita na njem. Kolo je imelo velevažno nalogo, da bi spuščalo in dvigalo zatvornico, ki so jo šele tesali, kadar bi se pokazala potreba. Najhujše delo, zabijanje tramov v jezerska tla, je bilo srečno dovršeno, dasi ni mnogo manjkalo, da bi bili požiralniki ugrabili drzne delavce, ki so z največjo nevarnostjo pričvrstili potrebne opore za težko zatvornico. Iz početka jih je poleg deročih vrtincev jako ovirala tudi globočina vode. Na Kosanov nasvet so izsuli vanjo mnogo tovorov peska in proda, tako da so se tla zvišala in so lahko delali, do pasu stoječi v vodi. Na desni strani je bilo delo lažje; tam so naredili manjše kolo in manjšo zatvornico.

Odvodni jarek se je hitro vdiral v zemljo. Na nekaterih mestih so že prišli do vode, ki se je nemudoma zvezala s kopači in odnašala pesek in prst ter ju odkladala na ovinku daleč spodaj v soteski. Večino prsti so seveda morali delavci sami odvoziti in iznositi. Neštetokrat so pohiteli s samokolnicami po izvoženi cesti na obrežju in izsipavali težke tovore v jezero. Na tistem mestu je v čisto kratkem času zrastel visok kup.

Komaj pa so prišli z delom v jarku do onega parobka med jezersko skalo in hribom le še nekaj sežnjev od vode, se je napredek ustavil. Delo ni hotelo uspevati; tu je jarek ostajal plitev in ni napredoval v globino. Preprosto orodje se je kaj hitro skrhalo in otopilo in morali so ga vedno iznova ostriti. To je delo jako zavlačevalo. Skalna tla so bila trda ko železo; trdovratno so se ustavljala železnim ostem, ki so rile v kamenje. Kadarkoli je prišel Stojan med neumorne vrtače, je videl nezadovoljne in čemerne obraze, je našel tudi brez nade za končni uspeh. Navadno je vzel sam dleto v roke in razbijal, da se je usipala bela kamena moka pod njegovih rokah. Ker so bili Ljubomislovi delavci nasekali že dovolj lesa, je razdelil njegovo skupino na dva dela: eden je pomagal izkopavati brežuljek, kjer delo sicer ni bilo težko, toda zamudno, drugega je namestil ob zgornjem jarku, da so pomagali dolbsti pretrda tla. Odslej je šlo tudi tam nekoliko hitreje.

Tako je minil drugi teden. V prvi polovici tretjega tedna je bil brežuljek dokopan in izvožen v toliko, da se je pokazala dozdaj ponekod še skrita struga jezerskega otoka od skale do tolmuna. V naglem diru je drla voda navzdol in se zaganjala med kamenje in pesek. Visoko nad njo se je divgala skala, slična orjaškemu belemu spomeniku. Kake tri sežnje nad izkopanimi tlemi so bruhali iz nje trije silni, trdo napeti curki, padali v mogočnih polkrogih v strugo in metali vse polno drobno razpršenih kapljic daleč naokolo, da se je zdelo, kakor bi se kadilo od njih.

Malone vsi delavci so se zdaj strnili ob skalnatem rovu. Ker je nabijanje jako utrudilo, so se hitro menjavali; tako je potem neprestano delujoča nezmanjšana sila pospešila dovršitev. Trdo kamenje je ječalo, iz njegovega koščenega mesa so se kresale iskre, da je zvenelo kakor v taki velikanski kovačnici. S težkimi železnimi ostmi so vrtali kamenje, ga razbijali, vzdigovali odkrhnjene dele, valili jih navkreber, kjer so jih porabljali za varnostni nasip desno od skale, ki ga je velel Stojan posebno utrditi, da bi se vsi delavci v odločilnem trenutku ali v nevarnosti umaknili nanj. Nekateri zidarji so ga vziševali in utrjevali.

Zdaj je bil napredek očividen; z nevzdržno naglico se je bližala velika ura. Skalnati jarek se je poglabljal, se pogrezal, nižal ter bližal jezeru, ki ga je že zapirala trdna zatvornica. Strahovit trud je povzročila ogromna teža lesa, ko so ga spuščali v vodo; s pomočjo vretena je šlo tudi to. Da bi voda ne mogla pod zatvornico odtekati, kadar bi bil jarek popolnoma izkopan, so pritrdili na njenem spodnjem, v vodi skritem koncu nekaj tanjših obsekanih tramov, zapaženih z ilovico. Segali so poševno po tleh dalje, voda je legala nanje s svojo težo in tako sama preprečila prezgodnji odtok. Kadar so hoteli zatvornico dvigniti, so s posebnim motvozom obrnili poševne tramove kvišku, da je bilo vzdigovanje olajšano. Isto je bilo s kamenjem, ki jo je na obeh straneh težilo in jo pritiskalo k tlom. Da bi se mogla uliti voda s čim večjo močjo in čim silnejšim pritiskom, so jarek razširili in poglobili, kolikor se je le dalo.

Z vedrim čelom in veselim obrazom je hodil Stojan okoli, izpodbujal ljudi in pregledoval s skrbnimi in pazljivimi očmi vse naprave. Kjerkoli je bilo treba kaj izboljšati, tja je nemudoma poslal razumne delavce, ki so nedostatke odpravili po njegovih navodilih. V Zaleščanih se je vžgal duh samozavestnega ponosa. Čutili so se zvezane s Stojanom in njegovimi mislimi, čutili se odgovrne za dober uspeh. Ves čas so delali z neumorno marljivostjo, zdaj pa, ko so že zrli polzrele sadove svojega truda pred seboj, so radostno zabijali zadnje železne osti med upirajoče se skalovje. Obrazi so postali zadovoljnejši in oči so se svetile jasneje. Ob večerih je preko jezera zvenela fantovska pesem. Bojan je tudi zložil pesem o pozoju, ki se je hipoma razširila med delavci, po vsem Zalesju. Pogosto so jo peli in dražili z njo pozoja.

Konec četrtega tedna je kanila v splošno veselje in zadovoljstvo grenka kaplja pelina.

Lep in topel dan je bil. Jezero se je bleščalo v čudnem blagodejnem sijaju. Pozoj se je spet oglašal pogosteje; bržkone mu je primanjkovalo živeža. Večkrat se je bil že za dober streljaj približal jezerski skali, toda neprestano zvenčanje razbijajočih dlet, kladiv in sekir ga je strašilo, da si ni upal preblizu. Z nezadovoljnim renčanjem je izginil v mirnih valovih, čez čas pa se iznova potuhnjeno privozil v bližino.

Zadnja plast prodovine in kamenja v odvodnem jarku je bila odkrhnjena. Odzdaj je zadrževalo jezero le še močna lesena, z obilno smolo zapažena, s težkimi kameni obtežena zatvornica. Nabijanje je prenehalo. Večina delavcev je utrujena polegla po tleh, nekateri so še pospravljali drobnejše kamenje in snažili izgotovljeni, med skalo in bregom dva sežnja, spodaj štirije sežnje široki jarek, da vse pripravijo za naslednji dan, ki je imel odločiti usodo zaleščanskega jezera.

Stojan je prišel mimo, si pogledal globoko dolbino in si zadovoljno pomel roke.

,,Zdaj pojde!'' je dejal polglasno in odšel na nasip.

Tam so se zbirale gruče delavcev in opazovale pozoja, ki je pravkar priplaval do rohnečih požiralnikov; svoj prihod je naznanjal z razklanim rjovenjem. No, Zaleščanov to ni več tako pretreslo kakor prve dni. Bliže in bliže je plul. S široko odprtim žrelom se je ustavil pred levo zatvornico, kakor bi jo hotel požreti. Nekaj časa je topo buljil vanjo, potem se je z dvema udarcema orjaškega repa spustil nazaj, se pognal in se zaletel v leseno steno, da so zapokali in se stresli debeli tramovi ter je voda brizgnila visoko na vrh skale.

,,Razbije jo nam!'' se je prestrašil Stojan.

Nekaj mladeničev je z glasnim kričanjem prihitelo na desni nasip. Pozoj se je obrnil proti njim, zasopel, kakor bi bil izpustil ogromen meh, in se pognal v desno, manjšo in slabotnejšo zatvornico. Pomanjkljivo pritrjeno kamennje ob strani se je odkrušilo, dva manjša ploha sta se odlomila in padla nestvoru na glavo. To ga je strahovito razbesnilo. Umaknil se je in pretepaval vodo z luskinastim repom, da so frčale mlečnobele pene na nasip; velikansko telo je poskakovalo in udarjalo po valovih kakor strahovit kij.

,,Bes, sam bes v svoji podobi!'' je zaklical Bojan, ki je stal na desnem nasipu. ,,Čakaj, pokažem ti!''

Pobral je težek, ostrorob kamen in ga z vso močjo zalučal na strašno pozojevo glavo.

Luskinasti orjak se je zganil, urno zapustil zatvornico, se spravil pred nasip in motril z malimi, zelenkasto bleščečimi očmi drzne fante, ki so ga brez strahu opazovali in zbijali šale.

Bojan je zgrabil drug še težji kamen ter zadel z njim pošast natančno na vrat, da so zaklopotali roženi ščiti. Zdaj pa je pozoj popolnoma pobesnel; z divjimi sunki se je zaletaval v nasip, toda trdno zidovje mu je kljubovalo in se ni genilo.

Fantje so se razigrano zasmejali, ali smeh jim je zastal v grlu, ko so videli, kako dviga pošast ohlapni koži ob vratu, podobni velikanskim perutim, kako ju sem in tja premika, kakor bi se pripravljal na polet. Orjaško telo se je popolnoma dvignilo iz vode in se še enkrat brezuspešno zagnalo v kameniti zid.

Gledalci so se oddahnili.

Resen in globoko ganjen je stopil Stojan na vzvišeno skalo in izpregovoril: ,,Bratje moji! Strašno nesrečo so vrgli bogovi med nas! Nočejo nam pomagati brez daritev, zahtevali so žrtev in si odbrali nam vsem najmilejšega brata. Štiri tedne smo neumorno delali; nismo smeli in nismo hoteli počivati. In na vse smo mislili, le na bogove ne . . .Ker smo pa pozabili nanje, ki odločajo naša dejanja, naše bitje in nehanje, so nam vzeli poslednji dan pred odrešenjem našega Bojana . . .iztrgali so ga izmed nas in ga vrgli v žrelo nenasitne pošasti. Njegova duša je poletela na visoke vrhove vedno zelenih smrek, nad nami rahlo vršečih; tam čaka, , da ji odpremo pot v blaženi nav . . . Čujem te, naš dragi brat! Brez odlašanja ti izkopljemo gomilo . . . tam gori ti jo izkopljemo, na vrhu, ki sanja k nebeškim oblakom . . . Tam te zagrebemo, od tam bo tvoja tiha gomila gledala v Zalesje. Ne bo se več ozirala v jezero, nego v dolino, rodovitno in bogato dolino, ki se jutri porodi iz valovja . . . ne bo hipoma lepa in prijazna . . . močvirnata in pusta vstane iz jezera . . . toda delo, delo je pretvori . . . Pred tvojimi očmi, dragi bratje, se bo polagoma izpreminjala v prelesten vrt . . . Tvoja gomila sama bo nema priča našega dela, bo klicala na delo naše vnuke, pozne rodove za nami . . . Tako se izsuši naše jezero . . . Kmalu ga ne bo več, jutri že odteče. In potem pride čas osvete, čas krvne osvete! Tvojo kri, kri premnogih drugih bratov in sester osvetimo. Ali naša osveta ne bo zasledovala brata ali prijatelja niti rojaka, našega človeka,,, Stojan je povzdignil glas, ,,nego jezerskemu pozoju, najhujšemu sovražniku našega ljubega Zalesja, je namenjena . . . Krvna osveta nenasitnih pošasti! V dveh, treh dneh jo izvršimo . . . Še enkrat bomo morali zbrati ves pogum, napeti vse moči, ki jih hranijo naša srca, ki drhte v naših rokah, da uničimo sovraga. Tebe, miljeni Bojane, tebe, zvestega delavca in bojevnika za odrešenje, tedaj ne bo z nami; tvoje roke ne bodo pomagale našim in tvoj veseli glas ne bo več jasen in čist odmeval izmed vseh drugih kakor dozdaj . . . Toda tvoja duša se bo veselila z nami, ko pogine strašni jezerski pozoj, in tvoja gomila bo z zadovoljstvom in utešenim smehljajem zrla v osvobojeno Zalesje in nas: ,,Bratje, osvetili ste mojo kri! Hvala vam!''

Sto in sto glasov je zagrmelo: ,,Osveta, osveta!'' Sto in sto pesti se je stisnilo in švignilo nad glave. Stojan pa je velel k slovesnemu pokopu. Vsi zaleščanski delavci so se napotili na visok hrib nad peniško sotesko. V rožnatem blesku večerne zarje so zagrebli mrtvega brata v črno zemljo. Sto in sto ljudi je med pridušenim ihtenjem metalo prst in kamenje na samotni grob. Kot bi trenil, se je nasula visoka gomila. V nepopisno lepi in mirni luči je gorelo nad vrhuncem večerno nebo . . .

Naslednje jutro je privabilo goste trume Zaleščanov in Zaleščank v peniško sotesko. Prisostvovati so hoteli velikemu trenutku. Posedli in polegli so po bližnjih tratah in hostah in nestrpno čakali prihoda nezadružana Stojana. Ta si je s svojimi najzvestejšimi tovariši še enkrat ogledal vse priprave, vse izvršeno delo. Najmanjši kamenček je hotel imeti v redu, preden je iztegnil roko in dal dogovorjeno znamenje za otvorjenje zatvornice. Ni mu bilo posebno ljubo, da se je nabralo toliko ljudi. Bal se je, da ne bi v zadnjem hipu kaj odpovedalo:, zakaj znano mu je bilo, da bi to takoj utegnilo vplivati na nerazsodno množico, da bi jo lahko napolnilo z nezaupanjem. Najrajši bi jim pokazal gotovo dovršeno dejstvo: namesto jezera — dolino. Ali kar je bilo, je bilo, ljudje so bili tu in očividno niso kazali želje, da bi zopet odšli.

(se nadaljuje)

20 Dr. Ivan Stopar

Grajske stavbe v Šaleški dolini

Vodriž je tipičen predstavnik t. im. ganerbnih gradov, ki so bili hkrati v posesti več vitezov. Njegov značaj imenitno opredeljuje že prva listina, v kateri je omenjen, saj spričo okoliščine, da na Vodrižu ni mogoče ugotoviti starejših, romanskih arhitekturnih elementov, grad v vseh njegovih bistvenih sestavinah postavi v čas zgodnje gotike. Orientacijo o nekdanji podobi celotne zasnove nam posreduje Vischerjev bakrorez s konca 17. stoletja. Grád, ki leži vrh strme kope v podaljšku grebena, je upodobljen pri pogledu s severa. Njegovo jedro oblikuje mogočno dvonadstropno stanovanjsko poslopje, h kateremu se z desne strani prislanjata dva visoka stolpa. Jedro je opasano z nizkim, zastrešenim obzidjem, ki je na vogalih okrepljeno z majhnimi okroglimi stolpiči. Zunanje obodno zidovje s stolpiči ni več ohranjeno, a že bežen pogled na upodobitev nas prepriča, da je renesančnega izvira, zato pa se je v razvalini ohranil skoraj celotni notranji stolp, ohranila se je hiša, v tlorisu pa vsaj delno tudi obzidje, ki je obdajalo notranje dvorišče, skupaj z ostanki drugih fortifikacijskih objektov.

Grajska pot, ki se vzpne po soteski iz doline in se nato prilepi ob pobočju grajskega hriba, nas pripelje na sedlo in od tam je le še nekaj korakov prek napol zasutega obrambnega jarka do starega grajskega vhoda. Ta je na skrajnjem zahodnem delu kompleksa. Levo od njega so v obrisih še vidni ostanki stražarnice, na desni pa nekih drugih pomožnih stavb. Znajdemo se v cvingerju, skozi katerega drži pot do notranjega vhodnega stolpa, od katerega je ohranjena severna stena in njegov južni vogal. Na levi , vrh skalne peči, se pno v nebo stene velikega stanovanjskega stolpa, medtem ko je zunanji stolp, ki je bil pozidan nad jarkom, že povsem razsut in njegovi temelji tudi v obrisih niso več razvidni. Pot do stanovanjskega stolpa je držala skozi notranji vhodni stolpič na grajsko dvorišče in od tu po stopnišču do vhodnega stolpiča ob stanovanjskem stolpu,

prislonjenega k njegovi južni steni. Z notranjega dvorišča je dostopna tudi kapela, ki se prislanja k severnemu obzidju, predvsem pa velika stanovanjska hiša na vzhodni strani kompleksa, ki smo jo opazili že na Vischerjevem bakrorezu.

Najstarejši ohranjeni del zasnove je stanovanjski stolp levo od grajskega vhoda. K stolpu se na severni strani prislanja 160 cm debeli obrambni zid, ki se kmalu zalomi in oblikuje v svojem severovzhodnem delu obodni steni stanovanjske hiše. K tej se je nekdaj tik jugovzhodnega vogala prislanjalo južno obzidje gradu, ki pa je bilo tanjše in se je v poševni smeri nadaljevalo proti notranjemu vhodnemu stolpu. Južni obrambni zid ni več ohranjen, vendar je v steni stanovanjske hiše, s katero je bil povezan, viden njegov nastavek.

Ko smo stanovanjski stolp označili kot zametek zasnove, smo opredelili zapovrstnost zidanja, nikakor pa ne različnih stavbenih faz. Grad je nastal po enotnem konceptu, kar kaže tako razvrstitev objektov po razpoložljivem prostoru kot sorodna stilna govorica ohranjenih arhitekturnih členov. Povsem enaka je tudi zidava. Vogali so šivani, enakomerne lege pa nakazujejo željo po plastenju, ki je še poudarjena z značilnimi tankimi izravnalnimi plastmi iz drobnega kamenja. Kot material vsepovsod nastopa konglomerat, ki so ga uporabljali tudi pri rezanih vogalih in arhitekturnih členih. Iz poznejšega, a še vedno gotskega časa je samo grajska kapela, ki je kot samostojen grajski objekt zrasla na temeljih dveh starejših pomožnih grajskih stavb. Stavbo, ki se je prislanjala k zahodnemu kraku obzidja, so ob pozidavi kapele veči del porušili, vzhodno steno druge, ki se je prislanjala k severnemu kraku obzidja, pa so v večji meri uporabili za steno novega objekta.

Že v tem skopem opisu smo razločno opazili sestavine, o katerih govori listina iz 1338. Tu je Friderikov notranji stolp in Bertoldova hiša, tu je skupno prednje dvorišče oziroma cvinger, tu je pot, kjer je bil nad ohranjenim jarkom nameščen vzdižni most. Le zunanji stolp, ki ga je bil dobil Henrik, ni več ohranjen. Cisterna je zasuta pod gruščem, stala pa je zahodno sredi notranjega dvorišča. Če sporočeno letnico štejemo kot datum ante quem, hkrati pa upoštevamo razvitost zasnove, lahko nastanek gradu postavimo v čas okoli 1300 ali celo nekaj decenijev nazaj. Razvalina je še vedno relativno dobro ohranjena, odlikuje pa jo poleg drugega izjemno število arhitekturnih členov, ki jih drugod navadno pogrešamo.

V prihodnji številki začnemo objavljati nov zanimiv podlistek

DELITEV DELA V DRUŽBENIH SKUPNOSTIH GIMNAZIJCEV V ŠALEŠKI DOLINI

Podatke za podlistek so zbrali velenjski gimnazijci, člani etnološkega krožka pod vodstvom mentorja, profesorja Jožeta Hudalesa

koledar

Petek, 14. november — Lovrenc
Sobota, 15 november — Leopold
Nedelja, 16 novembra — Otmar
Ponedeljek, 17 november — Elizabeta
Torek, 18 november — Roman
Sreda, 19 november — Izak
Četrtek, 20 november — Edmund

dežurstva

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE

14. 11. dr. Natek (dnevni), dr. Žuber (nočni dežurni).
15. 11. dr. Lešnik (dežurni), dr. Pustovrh (pomožni dežurni)
16. 11. dr. Lešnik (dežurni), dr. Pustovrh (pomožni dežurni)
17. 11. dr. Hribar (denvni), dr. Prenc Gino (nočni)

ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE

15., 16. 11. 1980 dr. Mirjana Tomas, Vrnjačke banje 1 Velenje

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

14. — 16. 11 dr. Peter Lazar
18. 11. in 20. 11. dr. Bogdan Menih
17. 11 in 19. 11. dr. Jovan Stupar

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI VELENJE

OD 14. 11. do 20. 11. 1980 Ivo Zagožen, dipl. veterinar, Velenje Vrnjačke Banje 7, telefon 852-381

mali oglasi

IZGUBIL SE JE leto dni star pes VELIKI ŠNAVCER, črne barve. Sliši na ime Cero. Poštenega najditelja nagradim. Karel Ferlež, Šalek, Cesta 8/1, telefon 852-516.

PRODAM spalnico in sedežno garnituro. MARIJA VOVK, Kraigherjeva 8 a, Velenje.

PRODAM F-126, letnik 1978, registriran do avgusta. Vprašati Cesta I/13, telefon 852-221 od 15. ure dalje.

POHIŠTVO za otroško sobo ugodno prodam. Štajner, Jenkova 3, Velenje. Telefon 852-683 od 18 ure naprej.

NA LJUBLJANSKI CESTI je bila najdena 5. 10. 1980 določena vsota denarja. Naslov najditelja je na upravi lista.

PRODAM pohištvo za dnevno sobo in ležišče. Informacije po telefonu 850-570, popoldne.

ENOSOBNO stanovanje vzamem v najem. Tatjana Penšek, Tavčarjeva 23, Velenje.

GARSONJERO vzamem v najem. Ponudbe pod »dobro plačilo«.

OBVESTILO! OBVEŠČAM OBČANE, da opravljam obrtno dejavnost RTV mahanika in popravljam vse vrste radio in TV sprejemnikov, kasetofonov in drugih aparatov zabavne elektronike. Stranke sprejemam vsak dan od 8 — 12 in 15 — 18 ure ter ob nedeljah od 10 — 12 ure. Se priporoča JOŽE RŽEK, Šlandrova 16, Velenje.

kino

14. 11. — petek ob 18 in 20. uri CARSTVO STRASTI — japonski Režija: Nagisha Oshima. Igrajo: Kazuko Jošijuki, Tahiro Tamura.

15. 11. — sobota ob 18. in 20. uri VELIKI IZZIV — ameriška kriminalka. Režija: Clint Eastwood. Igrajo: Clint Eastwood, Sondra Locke.

16. 11. — nedelja ob 18. in 20. uri VELIKI IZZIV — ameriška kriminalka.

16. 11. — nedelja ob 16. uri OTROŠKA MATINEJA — MAČEK ZA MILIJON DOLARJEV — ameriška risanka.

KINO ŠOŠTANJ

15. 11. — sobota ob 15.30 uri OTROŠKA MATINEJA — MAČEK ZA MILIJON DOLARJEV — ameriška risanka.

15. 11. — sobota ob 19, 30 MALI, MALI ČLOVEK — italijanski film Režija: Mario Monicelli. Igrajo: Alberto Sordi, Shelley Winters.

16. 11. — nedelja ob 17,30 in 19,30 PRIŠEL JE ČAS, DA LJUBEZEN SPOZNAŠ — domača ljubezenska komedija

17. 11. — ponedeljek ob 19,30 HAJDUK — domača drama

19. 11. — sreda ob 19,30 DAJ, KAR DAŠ — domača ljubezenska drama.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

14. 11. — petek ob 19,30 CARSTVO STRASTI — japonski film

16. 11. — nedelja ob 13,30 OTROŠKA MATINEJA — MAČEK ZA MILIJON DOLARJEV — ameriška risanka.

18. 11. — torek ob 19,30 DELO ZA DOLOČEN ČAS — domača komedija.

16. 11. — nedelja ob 18. in 20 uri VELIKI IZZIV — ameriška kriminalka.

17. 11. — ponedeljek ob 18. in 20. uri PRIŠEL JE ČAS, DA LJUBEZEN SPOZNAŠ — domača ljubezenska komedija. Režija: Zoran Čalič. Igrajo: Dragomir Bojanič — Gidra, Dara Čalenić.

18. 11. — torek ob 18. in 20. uri DAJ, KAR DAŠ — domača ljubezenska drama. Režija: Bogdan Žižič. Igrajo: Sreten Mokrović, Jasna Opalič.

19. 11. — sreda ob 18. in 20. uri HAJDUK — domača drama. Režija: Vladan Živković. Igrajo: Cvetković Branislav, Danica Maksimović.

20. 11. — četrtek ob 18. in 20. uri SPLAV MEDUZE — domači film Režija: Karpo Godina. Igrajo: Frano Lasič, Olga Kacjan.

KINO DOM KULTURE VELENJE

16. 11. — nedelja ob 10. uri OTROŠKA MATINEJA — MAČEK ZA MILIJON DOLARJEV — ameriška risanka.

17. 11. — ponedeljek ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE — PRESTOP — domača družbena drama. Režija: Matija Milčinski. Igrajo: Mirko Bogataj, Milada Kalezič.

20. 11. — četrtek ob 20. uri PRIŠEL JE ČAS, DA LJUBEZEN SPOZNAŠ — domača ljubezenska komedija.

gibanje prebivalstva

POROKE:

Jože Kvartič, roj. 1955, rudar iz Silove in Marija Hriberšek, roj. 1963, cvetličarska vajenka iz Silove; Bruno Zagode, roj. 1957, študent iz Velenja in Marjana Lipuš, roj 1958, študentka iz Celja.

SMRTI:

Justin Rednak, upokojenec iz Pake pri Velenju 57 a, star 56 let.

ROJSTVA:

Rodilo se je 24 dečkov in 22 deklic

ZŠAM Velenje

Zanimiva razstava

Združenje šoferjev in avtomehanikov Velenje bo v nedeljo dopoldne ob 10. uri odprlo v Rdeči dvorani zanimivo razstavo Šport, varnost in preventiva v cestnem prometu. Razstava bo odprta v nedeljo do 18. ure, nato pa še v ponedeljek ter v torek, od 9. do 18. ure.

Obiskovalci si bodo lahko ogledali motorna kolesa, s katerimi so včasih dirjali in motorna kolesa, ki jih imajo tekmovalci danes, razstavo avtomobilov od veteranov do formule super V, preventivo v cestnem prometu. Poleg tega bo v dneh razstave brezplačna kontrola izpušnih plinov, kontrola nastavitev svetlobnih teles in brezplačno ter anonimno testiranje voznikov v poznavanju cestno prometnih predpisov. Predvajali pa bodo tudi mnoge zanimive filme o varnosti v prometu idr.

Svet Delavske univerze Slovenj Gradec razpisuje v skladu s 147. členom zakona o usmerjenem izobraževanju delovne naloge in opravila

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA.

Razpisni pogoji:
— višja strokovna izobrazba pedagoško-andragoške smeri,
— 5 let delovnih izkušenj na vodilnih, vodstvenih ali strokovno-izobraževalnih delih,
— družbenopolitična angažiranost.

Prijave sprejema svet Delavske univerze Slovenj Gradec, Meškova 4, do 25. 11. 1980.

gostinstvo velenje, p.o.
velenje, rudarska 1
telefon: (063) 851-220
telegram: gostinstvo velenje

GOSTINSTVO VELENJE
vas vabi v svoje poslovne enote:
HOTEL PAKA — VIDEOTEKA Z BAROM
KAJUHOV DOM ŠOŠTANJ
POD GRADOM VELENJE
REKREACIJSKI CENTER VELENJE

POSEBNOST
Veselo MARTINOVANJE v Kajuhovem domu Šoštanj, ki bo 15. novembra 1980 od 18. ure dalje.
MARTINOV MENU: Puran, mlinci, vinski mošt.
Zabaval vas bo kvartet GOLF.
Priporočamo rezervacije na telefon 881-356.

gorenjetgo

Tovarna gospodinjske opreme, n. sol. o., VELENJE

Delavski svet TOZD HLADILNA TEHNIKA, n. sol. o., Velenje

RAZPISUJE

prosta dela in naloge individualnega poslovodnega organa

VODJA TOZD HLADILNA TEHNIKA

Za vodjo TOZD je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje:

— da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori;
— da je moralno in politično neoporečen;
— da njegovo dosedanje delo zagotavlja, da bodo doseženi sprejeti cilji TOZD kot celote ob načelu solidarnosti in vzajemnosti;
— da ima srednjo ali višjo izobrazbo;
— da ima 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih — odgovornih delih in nalogah.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o strokovnosti in delovnih izkušnjah v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: GORENJE TGO VELENJE, Kadrovski sektor, 63320 Velenje, z oznako „razpis del in nalog vodje TOZD HT".

O izidu imenovanja bodo kandidati obveščeni v roku 45 dni po zaključku roka za prijavo.

Rudnik lignita Velenje

n. sol. o., Velenje

Rudarsko elektroenergetski kombinat VELENJE

DO Rudnik lignita Velenje
Kadrovsko-splošni sektor

Razpisna komisija pri delavskem svetu DO RLV

RAZPISUJE

dela oziroma naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE PLANSKO-ANALITSKE SLUŽBE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— najmanj višja strokovna izobrazba rudarske ali ekonomske smeri,
— tri leta delovnih izkušenj,
— sposobnost dela z ljudmi, vodenja in organiziranja dela,
— znanje enega svetovnega jezika.

Kandidati naj vložijo pismene prijave na razpis z ustrezno dokumentacijo v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov:

Kadrovsko-splošni sektor DO RLV, Prešernova 5, Velenje, pod oznako za razpisno komisijo pri DS DO RLU.

Izbran delavec bo imenovan za dobo 4 let.

Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o izbiri 30 dni po preteku razpisnega roka.

Srečno!

Rudnik lignita Velenje

n. sol. o., Velenje

RUDARSKO ELEKTROENERGETSKI KOMBINAT VELENJE
DO RUDNIK LIGNITA VELENJE
Kadrovsko-splošni sektor

Komisija za delovna razmerja pri DSSS DO RLV

OBJAVLJA

prosta dela oz. naloge v razvojno tehničnem sektorju

I. V INVESTICIJSKI SLUŽBI

1. TEHNOLOŠKA DELA NA ELEKTRO NAPRAVAH (1 delavec)
2. NADZIRANJE RUDARSKIH INVESTICIJSKIH DEL (2 delavca)
3. NADZIRANJE ELEKTRO IN STROJNIH INVESTICIJSKIH DEL (1 delavec)
4. NADZIRANJE GRADBENIH INVESTICIJSKIH DEL (2 delavca)
5. FINANČNO KOMERCIALNA KALKULANTSKA DELA (1 delavec)
6. RUDARSKA KALKULANTSKA DELA (1 delavec)
7. LIKVIDATOR — izvajanje plačilnega prometa (1 delavec)
8. FINANČNO DOKUMENTIRANJE (1 delavec)
9. TEHNIČNO DOKUMENTIRANJE (1 delavec)

II. V GRADBENI SLUŽBI

10. VODENJE GRADENJ RUDARSKIH ŠKOD (1 delavec)
11. NADZOR GRADENJ RUDARSKIH ŠKOD (1 delavec)
12. NADZOR NAD GRADNJO TEKOČIH DEL (1 delavec)

Pogoji:

pod 1.
— najmanj višja strokovna izobrazba elektro smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit

pod 2.
— srednja strokovna izobrazba rudarske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit

pod 3.
— srednja strokovna izobrazba elektro ali strojne smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit

pod 4.
— srednja strokovna izobrazba gradbene smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— strokovni izpit

pod 5.
— najmanj srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj

pod 6.
— srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri
— 3 leta delovnih izkušenj

pod 7.
— srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj

pod 8.
— srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri
— 1 leto delovnih izkušenj

pod 9.
— poklicna strokovna izobrazba ustrezne smeri
— 1 leto delovnih izkušenj

pod 10.
— visoka strokovna izobrazba gradbene smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit
— pasivno znanje tujega jezika

pod 11.
— srednja strokovna izobrazba gradbene smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— strokovni izpit

pod 12.
— srednja strokovna izobrazba gradbene smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— strokovni izpit

Kandidati naj vložijo pismene prijave z ustrezno dokumentacijo v roku 15 dni po objavi na naslov: Kadrovsko-splošni sektor DO RLV, Prešernova 5, Velenje.

Delo se združuje za nedoločen čas. Prijavljene kandidate bomo pismend obvestili o izbiri 30 dni po preteku razpisnega roka.

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Martina Grobelnika

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in vence ter številno spremstvo na njegovi prerani zadnji poti.
Posebna zahvala dr. Ivanu Kralju, sosedom Štambergerjevim in Prahovim, Tavčarjevcem, govornikoma tov. Pušnikovi ter tov. Zlodeju, DO — REK, društvu upokojencev, pevcem, godbi ter g. Mazeju za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Lojzka, hčerka Alma z družino, sinovi Tine, Stane in Herman z družinami ter sestri Pavla in Micka z družino.

Z A H V A L A

Ob boleči in nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Ivana Dreva

po domače IVANA ILANTOVEGA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za nesebično pomoč, darovano cvetje ter vence.
Hvala tudi govorniku Francu Drevu za poslovilne besede in župniku za opravljen obred.
Še enkrat hvala vsem, ki so se pokojnika kakorkoli spomnili, ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Anica in Ivica z družinama in ostalo sorodstvo.

Teden domačega filma

Prihodnji teden bo občina Velenje v znamenju Tedna domačega filma, ki ga organizira Kino Velenje skupaj s programskim svetom pri njem. S Tednom domačega filma želijo obiskovalcem predstaviti naše najnovejše filme, ki so bili vsi predvajani na letošnjem puljskem filmskem

festivalu. Le film Boštjana Hladnika — Ubij me nežno — so vrteli že na lanski Puli. Vse filme, razen filma Delo za določen čas, njegova premiera je bila v Velenju prejšnji mesec, bodo tokrat v naših kinematografih vrteli prvič.

Obiskovalci Kina Velenje si bodo lahko v ponedeljek ogledali film Prišel je čas, da ljubezen spoznaš, naslednji dan ljubezensko dramo Daj, kar daš, v sredo bo premiera drame Hajduk, v četrtek komedija Delo za določen čas, v soboto film o rudarjih Petrijin venac in v nedeljo film Ubij me nežno.

V domu kulture v Velenju bo v ponedeljek na sporedu Prestop, v četrtek pa film Prišel je čas, da ljubezen spoznaš.

V domu kulture v Šoštanju si bodo obiskovalci lahko ogledali v ponedeljek film Hajduk, v sredo Daj kar daš, v soboto film Ubij me nežno, v nedeljo pa Splav meduze. V Šmartnem ob Paki pa bodo v torek vrteli film Delo za določen čas, v petek pa Prišel je čas, da ljubezen spoznaš.

Potrebna pomoč vseh

Pretekli teden so se sešli na četrto sejo delegati kmetijsko zemljiške skupnosti. Obravnavali so realizacijo plana kmetijsko zemljiške skupnosti naše občine za obdobje od 1. januarja do 30. septembra letos, sprejeli rebalans finančnega načrta, določili predlog samoupravnega sporazuma o samoupravnih razmerjih in organizaciji kmetijsko zemljiške skupnosti naše občine. Največ pozornosti pa so namenili temeljem plana kmetijsko zemljiške skupnosti za srednjeročno obdobje 1981—85 ter sprejetju samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje programov agrarnih operacij.

V razpravi so delegati poudarili, da si moramo prav vsi prizadevati in prispevati svoj delež pri pospeševanju kmetijstva v naši občini. Prav letošnje leto namreč narekuje kmetijski zemljiški skupnosti večjo prizadevnost in vztrajnost pri izvajanju začrtanih nalog, saj poleg tega, da načrtuje svoje delo za prihodnje srednjeročno obdobje, stoji tudi pred dokaj odgovorno nalogo, ki zahteva, da si v družbenem načrtu naše občine izbori pravilno gospodarjenje s kmetijskimi prostori ter izvajanjem sprejete kmetijsko zemljiške politike. Izvršilni odbor kmetijsko zemljiške skupnosti je aktivno sodeloval pri obravnavanju osnutka in predloga Odloka o urbanističnem redu občine Velenje, vendar nekatere pripombe niso bile v celoti upoštevane. Izvršilni odbor te skupnosti si je tudi v tem letu vseskozi prizadeval za prenos kmetijskih zemljišč od družbeno-pravnih oseb, ki nimajo statusa kmetijske organizacije, saj bi le tako lahko ustanovili kmetijsko zemljiški sklad. Vendar pa ta niso prinesla željenih sadov.

Še vedno se kmetijsko zemljiška skupnost srečuje s težavami, kot so neobdelane ali pa slabo obdelane nekatere kmetijske površine, ki so čestokrat posledica neugodne starostne strukture ali pomanjkanja za delo sposobnih ljudi. Prav gotovo te težave ne bo mogla rešiti sama, nujna bo pomoč širše družbene skupnosti. Delegati so na seji menili, da so cene kmetijskih pridelkov v primerjavi z industrijskimi izdelki še vedno prenizke. Kmet bi namreč moral vedeti, kaj bo lahko pridelal in po kakšni ceni bo pridelek tudi prodal. V nastalem gospodarskem položaju, ki omejuje nabavo umetnih gnojil, pa v prihodnje ne bo mogoče doseči vseh začrtanih nalog ter v celoti izpolniti obveznosti do naše družbe. Bolj kot do sedaj pa bi morala kmetijska zemljiška skupnost sodelovati z zavodom za urbanizem v naši občini, ki z zazidalnimi načrti še kako omejuje površino obdelovalnih površin.

Največ besed so delegati kmetijsko zemljiške skupnosti naše občine na seji namenili srednjeročnemu programu, saj je treba dokaj temeljito obravnavati prihodnji razvoj kmetijstva v občini Velenje. Izvršilni odbor ter komisija za spremljanje priprave in izvajanje planskih dokumentov pri kmetijsko zemljiški skupnosti sta si prizadevala v kar največji meri zajeti v srednjeročno načrtovanje vse tiste elemente, ki bodo prispevali k izboljšanju, varstvu in pridobivanju kmetijskih zemljišč in s tem neposredno pripomogli k pospeševanju kmetijstva, večanju gospodarske stabilizacije ter socialne varnosti kmetov, kar je pravzaprav tudi osnova za večjo proizvodnjo hrane v naši skupnosti.

T. P.

Težave z mehanizacijo

Prvi sneg, ki je zapadel prejšnji teden, je povzročil številne težave. Pravzaprav so bili le malčki tisti, ki so se ga razveselili. Med tistimi, ki so imeli z njim največ preglavic, so bili delavci zimske službe. Snega nikakor niso uspeli odstraniti z ulic in pločnikov tako kot bi bilo potrebno in kakor bi občani želeli. Ponovno so se pokazale stare slabosti, kot je pomanjkanje mehanizacije, pomanjkanje delavcev in često tudi preslab posluh za potrebe občanov.

Tudi občani se nismo izkazali in nismo poskrbeli, da bi delavci zimske službe laže opravili svojo nalogo. Delo so ovirali nepravilno postavljeni avtomobili, stanovalci pa tudi niso očistili okolice hiš, pred marsikaterim lokalom pa je ostalo obilo snega. Vsi smo očitno pričakovali odjugo in odlašali z delom, ta pa je tokrat zakasnila.

Sicer pa na komunalnem centru pravijo, da je bilo dežurstvo zimske službe organizirano že s prvim novembrom in da jih sneg ni našel nepripravljene! Ta pripravljenost pa ni bila popolna. Temu je vzrok to, da iz popravila še niso dobili dveh vozil Unimog in so tako imeli velike težave pri čiščenju ožjih in gorskih cest. Ti vozili imajo v popravilu že štiri mesece, ker pa nimajo deviznih sredstev za uvožene rezervne dele, vozili nista bili popravljeni. Upajo, da bo težava rešena še v tem mesecu in da bodo potem uspešneje opravljali svoje naloge.

Pravi pričetek zime pa delavci zimske službe pričakujejo kar dobro pripravljeni. Soli, pravijo, je dovolj in bodo tako odpadli problemi poledice. Škoda pa je, da niso mogli kupiti večje vozilo za posipanje soli in peska, ki bi čas akcije bistveno skrajšalo. Za potrebe zimske službe je pripravljenih 13 vozil s plugi in delavci zatrjujejo, da bodo s to mehanizacijo vendarle uspešno opravili zahtevno nalogo.

B. Z.

Čebelarska družina Mlinšek iz Velenja je v soboto slavila pomemben jubilej, petdesetletnico dokaj uspešnega delovanja. Ob tej priložnosti so člani potrdili nadaljnji program dela, svečano pa so razvili tudi prapor društva. Devetim najzaslužnejšim članom so podelili Janševa priznanja tretje stopnje, dolgoletnemu predsedniku društva Otu Blatniku pa Janševo priznanje druge stopnje. Posebno priznanje je prejela tudi vdova ustanovitelja društva Franceta Mlinška. Za prijetno vzdušje je na tej svečanosti, ki so se je udeležili tudi predstavniki republiške zveze čebelarjev in drugih društev iz bližnje okolice, poskrbel Rudarski oktet.

V Lokovici je bilo konec oktobra tekmovanje rezervnih vojaških starešin iz krajevnih organizacij ZRVS občine. Tekmovanja se je udeležilo 14 ekip, tekmovalci pa so se pomerili v znanju iz topografije, metanju ročne bombe, streljanju z zračno puško in streljanju z malokalibersko puško. Na tem tekmovalnem srečanju rezervnih vojaških starešin je zmagala ekipa iz krajevne organizacije Škale, ki je osvojila 60,8 točk ter precej prehitela drugouvrščeno ekipo iz Velenja — desni breg, ki je osvojila 55 točk. Tretje mesto je tokrat zasedla ekipa iz krajevne organizacije Topolšica, sledile pa so ekipe Velenje — levi breg, Šoštanj, Družmirje/Gabrke, Konovo, Velenje — Šmartno, Šmartno ob Paki, Staro Velenje, Šalek—Gorica, Podkraj/Šentilj, Pesje in Stara vas.

Šport, telesna kultura, rekreacija

Ekipa Šoštanja s trenerjem Bojanom Levstikom

Rokomet

Jesenski prvaki

Z zmago proti ekipi Velike Nedelje v zadnjem kolu z rezultatom 28:22 (14:12) so rokometaši Šoštanja zasluženo osvojili naslov jesenskega prvaka v republiški rokometni ligi. V 11. kolih so zbrali 17 točk, prav toliko jih ima drugouvrščena Jelovica, vendar imajo Šoštanjčani nekoliko boljšo gol razliko. Ti dve moštvi pa sta poleg Minerve, ki je na tretjem mestu (15 točk) in Partizanom TUŠ (14 točk) na četrtem mestu za zdaj najresnejši kandidati za osvojitev republiškega naslova.

Vendar pa zmage proti igralcem Velike Nedelje Šoštanjčani niso dosegli tako lahko kot kaže rezultat. Gostje so namreč v prvem polčasu vodili že s štirimi goli razlike, vendar so igralci Šoštanja kljub temu dobili prvi polčas z dvema goloma razlike. Tudi v deseti minuti nadaljevanja je bil rezultat še enkrat izenačen (17:17), nato pa so Šoštanjčani le zaigrali nadvse borbeno in zalsuženo razmeroma visoko zmagali.

Igrali so: Vajdl, Skornšek 6, Blagotinšek, Potušek 8, Robi Lesajk 2, Stvarnik 6, Javornik 1, Guček 5, Slatinšek.

Ob zmago štiri sekunde pred koncem

V predzadnjem kolu tekmovanja v drugi zvezni rokometni ligi za ženske so se rokometašice Velenja sestale v Rdeči dvorani v Velenju z ekipo Alplesa iz Železnikov. Velenjčanke so nastopile brez poškodovane Špoljarjeve, kar je gotovo precej vplivalo na to, da so gostje odšle domov s polnim izkupičkom, kajti v domači vrsti ni bilo igralke, ki bi znala od daleč zatresti mrežo Alplesa.

Srečanje je bilo sicer vseh petdeset minut enakovredno, nekaj časa je bila v vodstvu ena ekipa za gol ali dva, potem tudi druga. Nekaj minut pred koncem so gostje povedle z 11:13, vendar so domačinke minuto pred koncem izenačile na 13:13 in gledalci, ki se jih je zbralo v Rdeči dvorani blizu 400, so bili prepričani, da se bo srečanje končalo neodločeno, kar bi tudi bilo najbolj pravično. Toda Velenjčanke so igrale v obrambi nepazljivo in štiri sekunde pred koncem so gostje zagotovile zmago. Rezultat tekme je bil tako 13:14 v korist ekipe Alplesa.

Za Velenje so zadetke dosegle: S. Golič 1, D. Golič 2, in Bovha ter Omerovič 5.

Za konec poraz

Rokometašice Šmartnega so v zadnjem kolu v slovenski rokometnii ligi nastopile v Ajdovščini proti prvo uvrščeni, ekipi Mlinotesta. Srečanje so izgubile z rezultatom 22:19 (11:11).

Igralke Šmartnega so bile v dokaj kvalitetni igri ves čas boljši nasprotnik. Rokometašicam Mlinotesta je uspelo premagati gostje šele v zadnjih minutah srečanja. Šmarčanke so tako zbrale 14 točk in so na petem mestu.

Zadetke za Šmarno so dosegle: Omladič 8, Urankar 4, Šmaerc 3, Tajnik 2 in Meh 1.

Zgledna skrb

Konec preteklega tedna sta bila v Velenju in na Ravnah polfinalna turnirja oziroma predtekmovalna turnirja v rokometu za pionirje in pionirke. Ti tekmovanji sta pokazali, da v šoštanjskem moškem rokometnem klubu in RK Velenje — ženske zelo dobro skrbijo za naraščaj, saj so tako pionirji kot pionirke zmagali in se uvrstili v finalno tekmovanje. Mladi rokometaši Šoštanja so premagali pionirje Partizana TUS iz Slovenj Gradca, Celja in Fužinarja ter osvojili prvo mesto s 6. točkami, drugi pa so bili pionirji Partizana TUS, ki so zbrali 4 točke. Ti dve ekipi bosta igrali v republiškem finalu.

Za Šoštanj je igrala selekcija Saleške doline, in sicer učenci iz osnovnih šol Anton Aškerc Velenje, Gustav Šilih Velenje ter Biba Roeck Šoštanj. Za Šoštanj so igrali Žerdoner, Zakeršnik, German, Rednak, Medved, Frankovič, Plaskan, Ocvirk, Knez, Puc, Polh, Hribernik in Križ.

Pionirke Velenja pa so premagale ekipe Fužinarja, Polane in Drave ter prav tako osvojile 6 točk. Igrale so: Skledar, Hrast, Pincolič, S. Petek, Rednak, Nežmah, Sojč, Jurjevic, K. Petek, Podtzavnik, Krevh, Biščič.

Odbojka

Spet zmaga

V nedeljo je bilo na sporedu tretje kolo v slovenski odbojkarski ligi. Ekipa Ljubnega je ponovno slavila, in sicer v srečanju z OK Gorje. Ljubenke so zmagale z rezultatom 3:2 (15:9, 15:13, 7:15, 12:15, 15:7). Tekma je bila zelo zanimiva. Domačinke so povedle z 2:0, gostje pa so nato izenačile na 2:2. V petem, odločilnem setu so igralke Ljubnega zaigrale borbeno in učinkovito ter zmagale.

V naslednjem kolu gostujejo Ljubenke v Mariboru proti ekipi Branika (ml), ki je trenutno na prvem mestu z enakim številom točk kot jih imajo Ljubenke.

Za ekipo Ljubnega so zaigrale: Skok, M. Jeraj, J. Jeraj, L. Mori, M. Mori, Zalesnik, Orlovič, Podmeninšek, Klančnik, Orešnik, Cerar.

D. M.

Turnir v Mislinji

V počastitev krajevnega praznika Mislinje je tamkajšnji odbojkarski klub organiziral sredi preteklega tedna turnir, ki sta se ga udeležili le dve ekipi. V tekmi, ki je trajala pet setov, je Topolšica zmagala z veliko težavo z rezultatov 3:2 in tako osvojila pokal. Pri obeh ekipah so manjkali nekateri igralci iz prve postave, zato so si možnost nastopa pridobili predvsem mlajši igralci.

D. Menih

Zmaga v gosteh

Odbojkarji Topolšice so v nedeljo gostovali pri ekipi Žerjava in z rezultatom 5:1 premagali domačine. Seti: 5:15, 15:4, 15:4, 15:13.

Prvi set so Topolščani gladko izgubili. V nadaljevanju pa so se zbrali, zaigrali tako kot znajo in zasluženo zmagali. Igra je bila zanimiva samo na trenutke. V naslednjem prvenstenem kolu odbojkaši Topolšice gostujejo pri ekipi Savinjske v Braslovčah.

Za Topolšico so zaigrali: Menih, Meršak, Marinšek, Golob, Aravs, Nahtigal, Žabkar, Štebarnik, Blagotinšek, Šmon F. Darko Menih

Nogomet

V nedeljo derbi

Nogometaši velenjskega Rudarja so preteklo nedeljo gostovali v Osijeku in srečanje z lanskim prvoligašem izgubili s 3:1. Velenjčani so sicer prvi povedli, vendar v nadaljevanju niso vzdržali pritiska in domačini so zasluženo zmagali.

V nedeljo pa v Velenju gostuje Svoboda iz Ljubljane. Ta tekma predzadnjega kola jesenskega prvenstva bo hkrati tudi zadnji nastop Rudarja pred svojimi navijači na igrišču ob jezeru, ki gotovo pričakujejo, da se bodo od njih poslovili z zmago.

Menina planina

Člani planinskega društva Gornji grad sporočajo ljubiteljem Menine planine (1453), da spet dežurajo v njihovem domu na Menini. Planinski dom bo odprt vse lepe sobote in nedelje do 1. junija 1981, od takrat naprej pa bo odprt tudi med tednom. Obiskovalci planine, ki nudi številne možnosti za čudovite zimske izlete, turne smuke in tudi za tek na smučeh, lahko dobijo v domu poleg okrepčil tudi prenočišče.

Obenem gornjegrajski planinci svetujejo vsem izletnikom iz smeri Gornjega grada, naj v zimskih razmerah zaradi varnosti raje uberejo pot čez Semprimožnik, za katero bodo porabili približno tri ure. Druge podrobnosti pa lahko dobite tudi po telefonu 063—842 017, in to vsak dan od 8. do 10. ure.

Slavica Golič pri metu na nasprotnikov gol